

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)

ปริญญา

การบริหารทรัพยากรป่าไม้

สาขา

โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา

ภาควิชา

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

The Roles of Executives of Local Government Organizations and Academic Institutions
on Forest Resource Conservation at Pa Namtok Hinlad National Reserve Forest,
Amphoe Ko Samui, Changwat Surat Thani

นามผู้วิจัย นายไพฑูรย์ ศิริวงศ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุรีย์ ภูมิภมร, D.F.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สันต์ เกตุปราณีต, Ph.D.)

กรรมการ

(อาจารย์ศิรินภา จามรมาน, กศ.ม.)

ประธานสาขาวิชา

(รองศาสตราจารย์สันต์ เกตุปราณีต, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วินัย ออคงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ๕๒ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

The Roles of Executives of Local Government Organizations and Academic Institutions
on Forest Resource Conservation at Pa Namtok Hinlad National Reserve Forest,
Amphoe Ko Samui, Changwat Surat Thani

โดย

นายไพฑูร ศิริยงค์

เสนอ

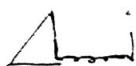
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)
พ.ศ. 2549

ISBN 974-16-1233-8

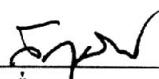
ไพฑูร ศิริวงศ์ 2549: บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหาร
สถาบันการศึกษาต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร
ทรัพยากรป่าไม้) สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิต
ศึกษา ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์สุรีย์ ภูมิภมร, D.F. 92 หน้า
ISBN 974-16-1233-8

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
และสังคมกับบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
ในท้องที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยทำการสัมภาษณ์
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 28 คน ผู้บริหารสถาบันการศึกษาจำนวน 27 คน
รวมทั้งหมด 55 คน ทำการสำรวจแบบ 100 เปอร์เซ็นต์ โดยใช้แบบสอบถามที่จัดทำขึ้น สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมา
ทดสอบสมมติฐานหาความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยวิธีไค-สแควร์ (Chi-square) ซึ่งกำหนดให้มี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

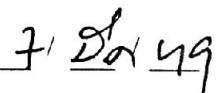
จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพหลักรับราชการ/
รัฐวิสาหกิจ อาชีพรองทำสวนและอื่นๆ รายได้มากกว่า 50,001 บาท/เดือน โดยภูมิลำเนาเดิมเป็น
คนในพื้นที่ อยู่มามากกว่า 30 ปี มีความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ แต่ขาดการได้รับ
การฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท
การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบัน
การศึกษา ได้แก่ อาชีพหลัก อาชีพรอง และการได้รับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
ส่วนปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัย และความรู้ด้านการอนุรักษ์
ไม่มีผลต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ
ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ
ผู้บริหารสถาบันการศึกษาได้รับการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาในด้านการประกอบอาชีพหลัก
อาชีพรอง รวมทั้งการจัดการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้มากขึ้น

ลายมือชื่อนิติติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

Paitoon Siriyong 2006: The Roles of Executives of Local Government Organizations and Academic Institutions on Forest Resource Conservation at Pa Namtok Hinlad National Reserve Forest, Amphoe Ko Samui, Changwat Surat Thani.
Master of Science (Forest Resource Administration), Major Field: Forest Resource Administration, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor:
Associate Professor Suree Bhumibhamon, D.F. 92 pages.
ISBN 974-16-1233-8

The objectives of the study were to evaluate the relationships between the economic and social factors of forest resources conservation and the role of executives of the local government organizations and academic institutions in Samui District, Thailand. The study was conducted by interviewing 55 executives of local government organizations (28 persons) and academic institutions (27 persons) with the total of 55 persons by using the questionnaire. The statistical analysis used were frequencies, percentages, means, and standard deviation. The hypothesis was tested by based on Chi square at 0.05.

It was found that, the executives of the local government organizations and academic institutions were mainly men, aging between 41-50 years old. Most of them received Bachelor Degree in various fields of study. They were mostly government officers with the second jobs on farming and others with the average monthly earning of about 50,000 baht. They were natives to Samui and had settled in the area more than 30 years. Though they had sufficient knowledge on forest resources conservation, they were still lacking in proper training on natural resources conservation. It was found that factors affecting to the role of executives of local government organizations and academic institutions were the main jobs, the second jobs, and the training related to forest resources conservation while the factors on ages, education background, incomes, the years of settlement and the knowledge on natural resources conservation had no effect to the roles in forest resources conservation of these executives. Therefore, it was necessary to promote, improve, and develop the main jobs, the second jobs, as well as the training course on forest resources conservation.

P. Siriyong

Student's signature

S. Bhumibhamon

Thesis Advisor's signature

7/3/06

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุริย์ ภูมิภมร ประธานกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สันต์ เกตุปราณีต กรรมการที่ปรึกษาวิชาเอก และประธานสาขาวิชา
อาจารย์ศิริินภา จามรมาน กศ.ม. กรรมการที่ปรึกษาวิทยารอง ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษา
และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกๆ ท่าน
ที่ตั้งใจถ่ายทอดความรู้ให้แกศิษย์ด้วยความวิริยะอุตสาหะ

ขอขอบคุณผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา อำเภอ
เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ
ปริญญาโทการบริหารทรัพยากรป่าไม้ ภาคพิเศษรุ่น 7 ที่คอยช่วยเหลือทั้งร่างกายและแรงใจ
ด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษาจน
สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีและทุกๆ ท่านที่มีได้กล่าวถึงในที่นี้

ไพฑูร ศิริยงค์

กุมภาพันธ์ 2549

สารบัญ

หน้า

สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	4
การตรวจเอกสาร	7
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาท	7
ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	9
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	11
สถาบันการศึกษา	28
ประวัติป่าสงวนแห่งชาติในประเทศไทย	30
ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	30
งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	33
กรอบแนวคิดในการวิจัย	36
สมมติฐานในการวิจัย	37
อุปกรณ์และวิธีการ	38
อุปกรณ์	38
วิธีการ	38
ผลและวิจารณ์	42
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	42
ตอนที่ 2 ระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	45
ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน	62
สรุปและข้อเสนอแนะ	72
สรุป	72
ข้อเสนอแนะ	74

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

75

ภาคผนวก

78

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบเป้าหมายการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	2
2	แสดงจำนวนประชากรรายตำบล	15
3	สัตว์เลื้อยคลานด้วยนมที่พบบนเกาะสมุย (ระหว่างปี พ.ศ. 2456-2526)	22
4	สัตว์ประเภทนกที่พบบนเกาะสมุย (ระหว่างปี พ.ศ. 2456-2526)	23
5	สัตว์ประเภทเลื้อยคลานที่พบบนเกาะสมุย (ระหว่างปี พ.ศ. 2456-2526)	24
6	สัตว์ประเภทครึ่งบกครึ่งน้ำที่พบบนเกาะสมุย (ระหว่างปี พ.ศ. 2456-2526)	25
7	แสดงรายชื่อและที่ตั้งสถาบันการศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	28
8	ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา	42
9	ระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการปลูกป่าของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา	45
10	ระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการฟื้นฟูป่าของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา	47
11	ระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการป้องกันป่าของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา	49
12	ระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการใช้ประโยชน์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา	51
13	ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารสถาบันการศึกษา	53
14	การได้รับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา	55
15	ระดับความต้องการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	การจัดสรรงบประมาณเพื่อโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ในหน่วยงาน	60
17	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับบทบาทการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ ผู้บริหารสถาบันการศึกษา	63
18	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับบทบาท การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารสถาบันการศึกษา	64
19	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับบทบาทการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ ผู้บริหารสถาบันการศึกษา	65
20	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลักกับบทบาทการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ ผู้บริหารสถาบันการศึกษา	66
21	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพรองกับบทบาทการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ ผู้บริหารสถาบันการศึกษา	67
22	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับบทบาท การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารสถาบันการศึกษา	68
23	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านการอนุรักษ์กับบทบาท การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารสถาบันการศึกษา	69
24	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรมกับบทบาท การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารสถาบันการศึกษา	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับ บทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา	71
ตารางผนวกที่		
1	การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	91

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงโครงสร้างส่วนราชการสำนักปลัดเทศบาลตำบลเกาะสมุย	14
2	แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตอำเภอเกาะสมุย	17
3	แผนที่แสดงลุ่มน้ำของเกาะสมุย	20
4	แผนที่แสดงชั้นคุณภาพลุ่มน้ำลุ่มน้ำ	27
5	แผนที่ท้ายกฎกระทรวงป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด	31
6	แผนที่ภูมิประเทศแสดงป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด มาตราส่วน 1 : 150,000	32
7	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม	36

**บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี**

**The Roles of Executives of Local Government Organizations and Academic
Institutions on Forest Resource Conservation at Pa Namtok Hinlad National
Reserve Forest, Amphoe Ko Samui, Changwat Surat Thani**

คำนำ

ทรัพยากรธรรมชาติมีความสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของคนไทยเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นปัจจัยสำคัญทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านสังคมและทางด้านการเมือง ทรัพยากรธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรน้ำบาดาล ทรัพยากรธรณี ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือทรัพยากรป่าไม้ ต่างมีบทบาทที่แตกต่างกันออกไป ยิ่งทรัพยากรป่าไม้มิอทธิพลต่อสภาพดิน ลมฟ้าอากาศ และต้นน้ำลำธาร ประเทศไทยมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 320.7 ล้านไร่ จากในอดีตประเทศไทยมีสภาพป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์มากประเทศหนึ่ง แต่ขาดการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ มีเพียงหน่วยงานของรัฐเท่านั้นที่มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

จากสถิติพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2504 มีพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ 53 ของพื้นที่ประเทศ หรือประมาณ 171 ล้านไร่ ในปี พ.ศ. 2536 พื้นที่ป่าไม้เหลือประมาณ 83.5 ล้านไร่ แม้ว่ารัฐบาลในปี พ.ศ. 2532 ได้มีการออกพระราชกำหนดปิดป่าสัมปทานทำไม้ทั่วประเทศ (ยกเว้นป่าชายเลน) ซึ่งต่อมาป่าชายเลนได้ถูกปิดเช่นเดียวกันแล้วก็ตาม พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยยังมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ โดยจะเห็นได้จากปี พ.ศ. 2541 พื้นที่ป่าไม้เหลือเพียงประมาณ 82.17 ล้านไร่ (กรมป่าไม้, 2541)

การบุกรุกทำลายป่าไม้ นอกจากทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดลงแล้ว ยังมีผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของป่าไม้ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินและป่าไม้ การผันผวนของปริมาณทรัพยากรน้ำ ความเสื่อมโทรม

ทางความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเกิดอุบัติภัยทางธรรมชาติร้ายแรง การลดลงของพื้นที่ป่าไม้เกิดจากสาเหตุต่างๆ เช่น นโยบายของรัฐบาลไม่เหมาะสม การส่งเสริมการท่องเที่ยว การประเมินราคาที่ดินสูงขึ้น กฎหมาย ระเบียบ การเพิ่มขึ้นของประชากร เศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการขาดจิตสำนึกและบทบาทของผู้บริหารองค์กรต่าง ๆ ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ประเทศไทยโดยกรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งป่าสงวนแห่งชาติครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2507 จนถึงปัจจุบันมีจำนวนป่าสงวนแห่งชาติทั่วประเทศทั้งหมด 1,221 ป่า (กรมป่าไม้, 2541) โดยหนึ่งในจำนวนนั้น ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด ซึ่งประกาศตามกฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2507) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 81 ตอนที่ 111 วันที่ 24 พฤศจิกายน 2507 ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลอ่างทอง ตำบลแม่่น้ำ และตำบลลิปะน้อย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบเป้าหมายการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	พื้นที่ป่าไม้ (เปอร์เซ็นต์ / พื้นที่ประเทศ)	
	เป้าหมาย	ที่เหลืออยู่จริง
ฉบับที่ 1 (2504 – 2509)	50	53.33
ฉบับที่ 2 (2510 – 2514)	50	48.23
ฉบับที่ 3 (2515 – 2519)	50	43.67
ฉบับที่ 4 (2520 – 2524)	37	34.15
ฉบับที่ 5 (2525 – 2529)	40	29.40
ฉบับที่ 6 (2530 – 2534)	40	26.64
ฉบับที่ 7 (2535 – 2539)	40	25.61
ฉบับที่ 8 (2540 – 2544)	40	32.86

ที่มา: กรมป่าไม้ (2544)

ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด เป็นป่าสงวนแห่งชาติเพียงแห่งเดียวของอำเภอเกาะสมุย มีเนื้อที่ประมาณ 6,943 ไร่ จากพื้นที่อำเภอเกาะสมุยประมาณ 157,237 ไร่ เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1A มีน้ำตกและทัศนียภาพที่สวยงาม เป็นแหล่งน้ำเพื่อการบริโภค อุปโภค เพื่อการเกษตรและเป็นแหล่งท่องเที่ยว ปัจจุบันปัญหาต่าง ๆ ได้เกิดขึ้นกับพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด โดยเฉพาะด้านทรัพยากรป่าไม้ มีการบุกรุกเพื่อครอบครองที่ดินทำกิน 174 ราย เนื้อที่ประมาณ 3,081.5 ไร่ (อภิญญา, 2548) ทำให้สภาพป่าเสื่อมโทรม จำนวนปริมาณน้ำฝนลดลง ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีสาเหตุมาจากโครงสร้างทางสังคม เช่น จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะประชากรแฝง โครงสร้างทางเศรษฐกิจ เช่น การซื้อขายราคาที่ดินสูงเกินความเป็นจริงและโครงสร้างทางการเมือง เช่น ระบบอุปถัมภ์ของผู้บริหารท้องถิ่นกับพรรคการเมือง

ปัญหาต่าง ๆ ดังที่กล่าวมานั้นไม่ว่าจะเกิดจากสาเหตุใดก็ตาม เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีบทบาทสำคัญต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ว่าด้วยเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้มาตรา 45 มาตรา 46 มาตรา 56 มาตรา 59 มาตรา 79 และมาตรา 290 บัญญัติให้บุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิในการอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษาจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

ด้วยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของเทศบาลตำบลเกาะสมุย ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงองค์กรเดียวที่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งอำเภอ โดยมีสถานศึกษาดังอยู่โดยรอบ ดังนั้นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทสำคัญต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สามารถส่งเสริมสนับสนุนสร้างจิตสำนึกให้แก่ราษฎรและนักเรียน ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ทั้งทางด้านการปลูกป่า การฟื้นฟู การป้องกันรักษา หรือการใช้ประโยชน์จากป่า โดยเฉพาะป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด ซึ่งมีเพียงแห่งเดียวในอำเภอเกาะสมุย

ดังนั้นผู้ทำการศึกษาวิจัยเห็นว่า บทบาทเป็นเครื่องมือสำคัญอันหนึ่งต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งองค์กรและสถาบันที่น่าสนใจมากที่สุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีงบประมาณและสถาบันศึกษาซึ่งมีนักเรียนเป็นองค์ประกอบ ส่วนสถานที่คือป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด จึงได้ทำการศึกษาวิจัยบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ

ผู้บริหารสถาบันการศึกษาต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตก หินลาด อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเมื่อผลการศึกษาวิจัยเสร็จสมบูรณ์แล้วสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในท้องที่อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และในท้องที่อื่น ๆ ที่มีปัญหาได้ตามความเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาในอำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาในอำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทั่วไป ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม กับบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาในอำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตก หินลาด อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นิยามศัพท์

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาวิจัยให้นิยามศัพท์ ดังนี้

บทบาท หมายถึง หน้าที่ ความคิดเห็น สิ่งที่ต้องปฏิบัติ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาในอำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การอนุรักษ์ หมายถึง การปลูก การฟื้นฟู การป้องกัน การใช้ประโยชน์ ทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเกิดผลกระทบน้อยที่สุดของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาในอำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทบาทในการอนุรักษ์ หมายถึง สิ่งที่ต้องปฏิบัติ การให้ความรู้ในด้านการปลูก การฟื้นฟู การป้องกัน และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้

การปลูก หมายถึง การเตรียมพื้นที่ การเพาะกล้าไม้ การนำกล้าไม้ไปปลูกในวัด โรงเรียน ที่สาธารณะ หมู่บ้าน สองข้างถนนหรือป่าสงวนแห่งชาติ

การฟื้นฟู หมายถึง การเพิ่มพื้นที่ป่า การบำรุง การปลูกซ่อม การปลูกเสริม การร่วมมือ ปลูกต้นไม้ในวัด โรงเรียน ที่สาธารณะหมู่บ้าน สองข้างถนนหรือป่าสงวนแห่งชาติ

การป้องกัน หมายถึง การแก้ไขปัญหาการบุกรุก การกำหนดแนวเขต การสร้างจิตสำนึกการปรับปรุงระเบียบกฎหมายของท้องถิ่น การมอบอำนาจหน้าที่

การใช้ประโยชน์ หมายถึง การตัดไม้ การเช่าที่ป่า การให้บริการ ความสะดวก การท่องเที่ยว การปลูกป่าชุมชน

ทรัพยากรป่าไม้ หมายถึง ที่ดิน ต้นไม้ สัตว์ป่าและของป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่า น้ำตกหินลาด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ป่าสงวนแห่งชาติ หมายถึง ป่าสงวนแห่งชาติป่า น้ำตกหินลาด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

อำเภอเกาะสมุย หมายถึงพื้นที่ 39 หมู่บ้านใน 7 ตำบลบนเกาะสมุย ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง คณะผู้บริหารเทศบาลตำบล สมาชิกสภาเทศบาลตำบล หัวหน้าหน่วยงานสำนักปลัดเทศบาลตำบล ของสำนักงานเทศบาลตำบลเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา จำนวน 27 แห่งที่อยู่นบนเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

อายุ หมายถึง จำนวนปีเกิดเต็ม ตาม พ.ศ. ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

ระดับการศึกษา หมายถึง การเรียนในระบบโรงเรียนขั้นสูงสุดของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

รายได้ หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาต่อครัวเรือนต่อเดือน ที่เป็นตัวเงินทั้งหมดจากการประกอบอาชีพ โดยไม่หักค่าใช้จ่าย

อาชีพหลัก หมายถึง กิจกรรมที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ

อาชีพรอง หมายถึง กิจกรรมที่ทำให้เกิดรายได้เสริมนอกเหนือจากเงินเดือนที่ได้รับจากการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

ระยะเวลาที่อยู่อาศัย หมายถึง ความยาวนานของการอยู่อาศัยในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความรู้ด้านการอนุรักษ์ หมายถึง การศึกษา ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์ด้านการปลูก การฟื้นฟู การป้องกัน การใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

การได้รับการฝึกอบรม หมายถึง การเข้ารับการเรียนรู้หรือการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ด้านการปลูก การฟื้นฟู การป้องกัน การใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้จากหน่วยงานราชการในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ด้านการปลูก การฟื้นฟู การป้องกัน การใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

การตรวจเอกสาร

ในการศึกษาวิจัยบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีในครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาวิจัยได้ทำการศึกษา ตรวจเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาท
2. ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. สถาบันการศึกษา
5. ประวัติป่าสงวนแห่งชาติในประเทศไทย
6. ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
7. งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาท

ศักดิ์ไทย (2542) อธิบายเกี่ยวกับเรื่องสถานภาพและบทบาท สรุปได้ว่า สถานภาพ คือ ตำแหน่งหรือหน้าที่การงานซึ่งกำหนดขึ้นในโครงสร้างหรือระบบของสังคม ในแต่ละระบบของสังคมย่อมมีตำแหน่ง หรือสถานภาพต่าง ๆ และมีระเบียบหรือปทัสถานสำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติของตำแหน่งหรือสถานภาพนั้น ๆ คู่กันไปเสมอ สถานภาพแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ สถานภาพโดยกำเนิด (ascribed status) เช่น เพศ การเป็นญาติ อายุตามเกณฑ์ เชื้อชาติ ถิ่นกำเนิด สถานภาพทางสังคม เป็นต้น และสถานภาพที่ได้มาภายหลังอันเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง เช่น สถานภาพสมรส การเป็นบิดามารดา ทางการเมือง ทางการศึกษา

และทางอาชีพ เป็นต้น ส่วนบทบาท คือ การกระทำหรือพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มที่อยู่ในสถานภาพนั้น ๆ ดังนั้นบทบาทจึงเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมตามตำแหน่ง หรือสถานภาพ ซึ่งเป็นไปตามความคาดหวังของสังคม หรือตามลักษณะของการรับรู้บทบาทเป็นผลรวมของการแสดงออกตามสิทธิและหน้าที่ เช่น ครูต้องสอนนักเรียน ตำรวจต้องรักษากฎหมาย เป็นต้น สถานภาพเป็นเรื่องของอำนาจหน้าที่และสิทธิของบุคคลได้รับ ส่วนบทบาทก็คือการกระทำตามอำนาจหน้าที่และสิทธิของบุคคลครอบครองอยู่ สถานภาพและบทบาทจึงเป็นสิ่งที่ต้องไปคู่กัน

บทบาทเป็นลักษณะพฤติกรรมที่ถูกกำหนดโดยฐานะ ตำแหน่ง โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. บทบาทตามอุดมคติ (idea side) เป็นบทบาทที่ดำรงตำแหน่งควรปฏิบัติ เปรียบเสมือนบทบาทที่กำหนดไว้
2. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (performed side) เป็นบทบาทที่แต่ละคนใช้กระทำไปตามหน้าที่ ความรับผิดชอบ เปรียบเสมือนบทบาทที่กระทำจริง
3. บทบาทที่ควรกระทำ (perceived side) เป็นบทบาทที่ควรกระทำ แต่อาจจะไม่เป็นบทบาทนั้น ๆ ก็ได้ เปรียบเสมือนบทบาทที่ถูกคาดหวัง (จิตวิทยา, 2527)

พัทธยา (2534) อธิบายไว้ว่าบทบาทเป็นหน้าที่ของงานที่ต้องทำตามตำแหน่งนั้น ๆ ในการกำหนดบทบาทการกระทำหลายระดับ เช่น กำหนดกฎหมาย ธรรมเนียมประเพณีของชุมชนระดับกลุ่ม ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพ การศึกษา ฯลฯ ซึ่งจะเปลี่ยนไปตามสถานการณ์

โกมล (2535) ได้กล่าวถึงบทบาทองค์กรท้องถิ่นในการบริหารจัดการป่าชุมชนที่เห็นได้ชัดเจน 3 ประการ คือ 1) บทบาทที่จะรักษาขยายผลให้ป่าชุมชนมีความยั่งยืนด้วยการออกกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ตามวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อถือ การแต่งตั้งเวรยามดูแลป่า 2) บทบาทการประสานผลประโยชน์ เพราะว่าในป่ามีกลุ่มใช้ประโยชน์ (use) มากมาย เช่น กลุ่มเก็บเห็ด หน่อไม้ ตัดฟืน คณะกรรมการจะต้องคอยดูแลมิให้กระทำผิดกติกา เช่น การตัดฟืนต้องตัดเฉพาะไม้ที่แห้งตายแล้วมิให้ตัดไม้สด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ 3) บทบาทในการจัดทำแผน ในปัจจุบันตามแผนพัฒนาจังหวัดได้มีโอกาสเสนอแผนจากระดับล่างขึ้นมา

ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของคำว่า “อนุรักษ์” ว่าหมายถึง รักษาให้คงเดิม

เกษม (2540) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการใช้ประโยชน์อย่างมีเหตุผล และมีการสร้างสรรค์ ซึ่งการอนุรักษ์ ได้แก่ การใช้ การเก็บ การรักษา การซ่อมแซม การฟื้นฟู การป้องกัน การสงวน และการแบ่งเขตต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้เอื้ออำนวยให้คุณภาพในการสนอง ความเป็นอยู่ของมนุษย์ต่อไป

นิติ (2537) กล่าวว่า “การอนุรักษ์” หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด เป็นประโยชน์ต่อมหาชนมากที่สุด และใช้ได้เป็นเวลายาวนานที่สุด ทั้งนี้ต้องสูญเสียทรัพยากร โดยเปล่าประโยชน์น้อยที่สุดและจะต้องกระจายการใช้ทรัพยากรโดยทั่วถึงกันด้วย ฉะนั้นการอนุรักษ์จึงไม่ได้หมายถึงการเก็บรักษาทรัพยากรไว้เฉย ๆ แต่ต้องนำทรัพยากรมาใช้ให้ถูกต้อง อีกด้วย

จากคำจำกัดความในเรื่องของการอนุรักษ์ จะเห็นได้ว่าการอนุรักษ์มิได้ หมายถึง การเก็บรักษาไว้แต่อย่างเดียว แต่การอนุรักษ์เป็นลักษณะการใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาด และ มีการฟื้นฟู ดูแลรักษาอย่างดีเพื่อให้สิ่งที่มีอยู่นั้นสามารถอำนวยประโยชน์มากที่สุด (จิระ, 2530)

เกษม (2540) ได้กล่าวถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ไว้ดังนี้

1. การใช้ทรัพยากรป่าไม้ จะต้องมีความรู้ด้านการรักษาทรัพยากรป่าไม้จากการใช้ประโยชน์ในหลายแง่มุม และคำนึงถึงความสูญเสียเปล่าอันเกิดจากการใช้ทรัพยากรป่าไม้นั้น
2. การรักษาทรัพยากรป่าไม้ที่จำเป็นและหายากต้องระงับการใช้ประโยชน์และรักษาให้อยู่ในสภาพเพิ่มพูน และต้องตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรป่าไม้มากเกินไปจะมีผลเสียต่อสภาพแวดล้อม

3. ต้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ที่ทดแทนได้โดยให้มีอัตราผลิตเท่ากับการอัตราการใช้ หรืออัตราการเกิดเท่ากับอัตราการตาย

4. จำนวนประชากรเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดสถานะแวดล้อมเปลี่ยนไป จึงต้องประมาณ อัตราการเกิดและอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากความต้องการ ในการใช้ทรัพยากรป่าไม้

5. ปรับปรุงวิทยาการใหม่ ๆ ในการผลิต และใช้ทรัพยากรป่าไม้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับหาผลิตภัณฑ์ทดแทนใหม่ ๆ

6. ให้การศึกษาแก่ประชาชน ทั้งในและนอกโรงเรียนให้เข้าใจถึงความสำคัญของ ความสมดุลตามธรรมชาติ โดยต้องเหมาะสมกับบุคคล วัย คุณวุฒิ เพื่อสร้างความตระหนัก ในการอนุรักษ์ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

เกษม (2530) กล่าวไว้ว่า หลักการในการอนุรักษ์ทรัพยากร สามารถสรุปแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นใหญ่ ๆ คือ

1. ต้องใช้อย่างชาญฉลาด หมายถึง การใช้ทรัพยากรแต่ละอย่างนั้นต้องพิจารณา อย่างรอบคอบถึงผลได้ผลเสีย ความขาดแคลนหรือความหายากในอนาคต และพิจารณาทาง เศรษฐศาสตร์ด้วย

2. ประหยัด (เก็บ รักษา สงวน) ของที่หายาก หมายถึงว่า ทรัพยากรใดที่มีน้อย หรือหายาก ควรอย่างยิ่งที่จะเก็บรักษาเอาไว้มิให้สูญหายไป บางครั้งถ้ามีของบางชนิดที่พอจะ ใช้ได้ก็ต้องใช้อย่างประหยัด อย่าฟุ่มเฟือย

3. หาวิธีการฟื้นฟูทรัพยากรที่ไม่ดี หรือเสื่อมโทรมให้ดีขึ้น (ซ่อมแซมปรับปรุง) กล่าวคือ ทรัพยากรใดที่มีสภาพเสื่อมโทรมต่อการสูญเสียเปล่าหรือจะหมดไป ต้องหาวิธีปรับปรุง ให้อยู่ในลักษณะที่ดีขึ้นแล้วค่อยนำกลับไปใช้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้กระจายการวางแผนและอำนาจในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ลงไปสู่ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และชุมชน กฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา 46 มาตรา 56 มาตรา 79 มาตรา 84 มาตรา 284 และมาตรา 290 กำหนดให้ประชาชน ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมสามารถมีส่วนร่วมกับการบริหารราชการแผ่นดิน การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเศรษฐกิจ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้ประชาชนและชุมชนเกิดจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของ ทรัพยากรธรรมชาติและร่วมมือกันในการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยรัฐจะให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมดังกล่าว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 284 ได้กำหนดให้มีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ และยังกำหนด อำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้น ตลอดทั้งกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจ

ในแง่ของการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญกำหนดให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระตามหลักการปกครองตนเอง สิทธิการจัดตั้งเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงาน บุคคล การเงิน การคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง นอกจากนั้นยังกำหนดอำนาจหน้าที่ ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง

กฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ พระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. 2496 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 พระราช บัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาล เป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ได้ทำการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง ในอนาคตบทบาท ของรัฐจะทำหน้าที่เพียงการให้คำปรึกษาและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่นและชุมชน ที่จะมียุทธศาสตร์ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องปรับบทบาทให้สอดคล้องกับการปฏิบัติที่ปรับเปลี่ยน

การสร้างบุคลากรทักษะใหม่จึงเป็นเรื่องสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ตามมาด้วยการออกกฎหมายเพื่อปรับโครงสร้างองค์กร เมื่อเป็นดังนี้การจัดการที่ดินในระยะต่อไปจะมีปัจจัยที่เกี่ยวกับการสนับสนุนของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ให้พิจารณาเพิ่มเติมจากปัจจุบัน ดังนั้นส่วนราชการต่างๆ จะต้องเตรียมการในการปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินการ เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทในการตัดสินใจ และได้รับประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นของตนเอง เช่น การวางผังเมือง การกำหนดให้มีพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การจัดเก็บภาษี หรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ที่ดินในท้องถิ่น เป็นต้น

ประวัติและโครงสร้างเทศบาลตำบลเกาะสมุย

วันที่ 30 สิงหาคม 2499 ได้ประกาศจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลครั้งแรกตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีพื้นที่ 1 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 3 ตำบลอ่างทอง

วันที่ 11 เมษายน 2506 ได้ประกาศเปลี่ยนแปลงเขตครั้งแรก ครอบคลุมพื้นที่เกาะสมุย เกาะแตน เกาะพะงัน

วันที่ 26 มิถุนายน 2516 เมื่อเกาะพะงันมีการแบ่งเขตพื้นที่เป็นกิ่งอำเภอ กระทรวงมหาดไทยจึงได้ประกาศเปลี่ยนแปลงเขตครั้งที่ 2 สุขาภิบาลสมุย จึงเหลือพื้นที่ประกอบด้วย เกาะสมุย เกาะแตน เกาะนกแก้ว

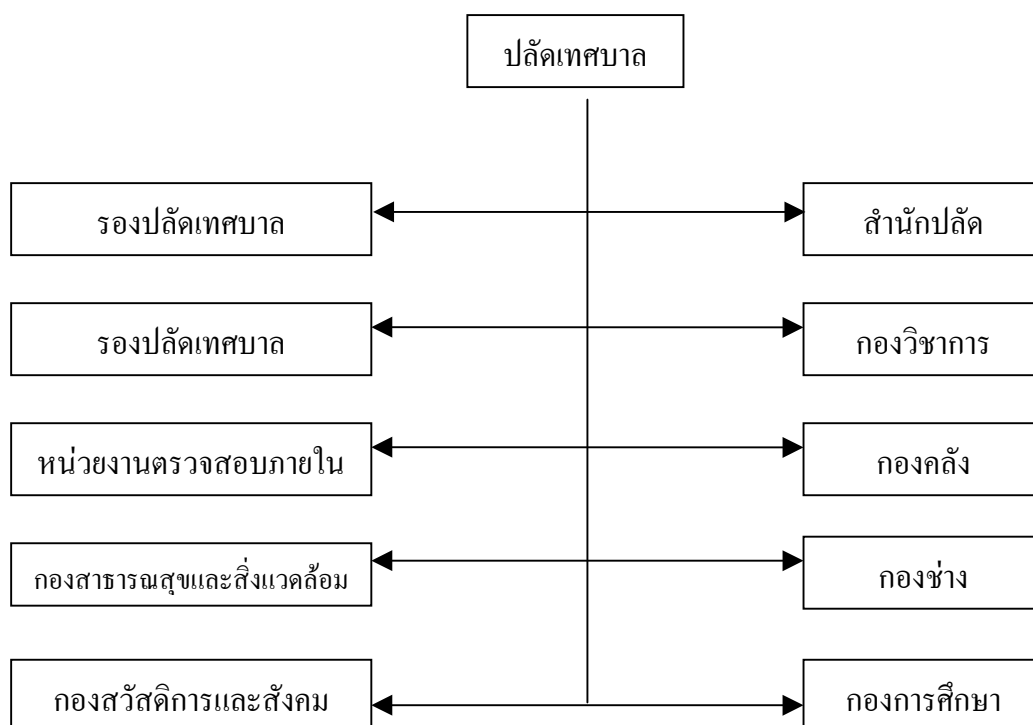
วันที่ 27 ตุลาคม 2524 มีการเปลี่ยนแปลงเขตการปกครองพื้นที่สุขาภิบาลระหว่างอำเภอเกาะสมุยกับอำเภอดอนสัก โดยหมู่ที่ 7 (เกาะนกเกาะ เกาะเชือก เกาะกรั่น) ต.อ่างทอง อ.เกาะสมุย ให้ขึ้นกับอำเภอดอนสัก เกาะสมุยจึงประกอบด้วย เกาะสมุย เกาะพลวย และเกาะแตน

วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 ได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาลเกาะสมุย เป็นเทศบาลตำบลเกาะสมุย

คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลเกาะสมุย

คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลเกาะสมุย ประกอบด้วย

1. นายกเทศมนตรี
2. รองนายกเทศมนตรีคนที่ 1
3. รองนายกเทศมนตรีคนที่ 2
4. ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี
5. เลขานุการนายกเทศมนตรี
6. ประธานสภาเทศบาล
7. รองประธานสภาเทศบาล
8. สมาชิกสภาเทศบาล

ภาพที่ 1 แสดงโครงสร้างส่วนราชการสำนักปลัดเทศบาลตำบลเกาะสมุย

ที่มา: <http://www.Kohsamuicity.org>

การเมืองและการปกครอง

1. เทศบาลตำบลเกาะสมุย ประกอบด้วย 7 ตำบล 39 หมู่บ้าน คือ
 - 1.1 ตำบลอ่างทอง มีจำนวนหมู่บ้าน 6 หมู่บ้าน
 - 1.2 ตำบลลิปะน้อย มีจำนวนหมู่บ้าน 5 หมู่บ้าน
 - 1.3 ตำบลตลิ่งงาม มีจำนวนหมู่บ้าน 5 หมู่บ้าน
 - 1.4 ตำบลหน้าเมือง มีจำนวนหมู่บ้าน 5 หมู่บ้าน

- 1.5 ตำบลมะเร็ด มีจำนวนหมู่บ้าน 6 หมู่บ้าน
- 1.6 ตำบลบ่อผุด มีจำนวนหมู่บ้าน 6 หมู่บ้าน
- 1.7 ตำบลแม่น้ำ มีจำนวนหมู่บ้าน 6 หมู่บ้าน

2. ประชากร มีประชากรทั้งสิ้น 44,652 คน ชาย 21,820 คน หญิง 22,832 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ยต่อพื้นที่ประมาณ 155.68 คน/ตารางกิโลเมตร ประชากรสามารถแยกเป็นรายตำบลได้ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรรายตำบล

ลำดับที่	ตำบล	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
1	อ่างทอง	4,575	4,591	9,166
2	ลิปะน้อย	1,884	1,962	3,846
3	ตลิ่งงาม	2,410	2,522	4,932
4	หน้าเมือง	1,940	2,115	4,055
5	มะเร็ด	3,305	3,610	6,915
6	บ่อผุด	4,914	4,950	9,864
7	แม่น้ำ	2,792	3,082	5,874

สภาพทั่วไปของอำเภอเกาะสมุย

1. ที่ตั้งและอาณาเขต

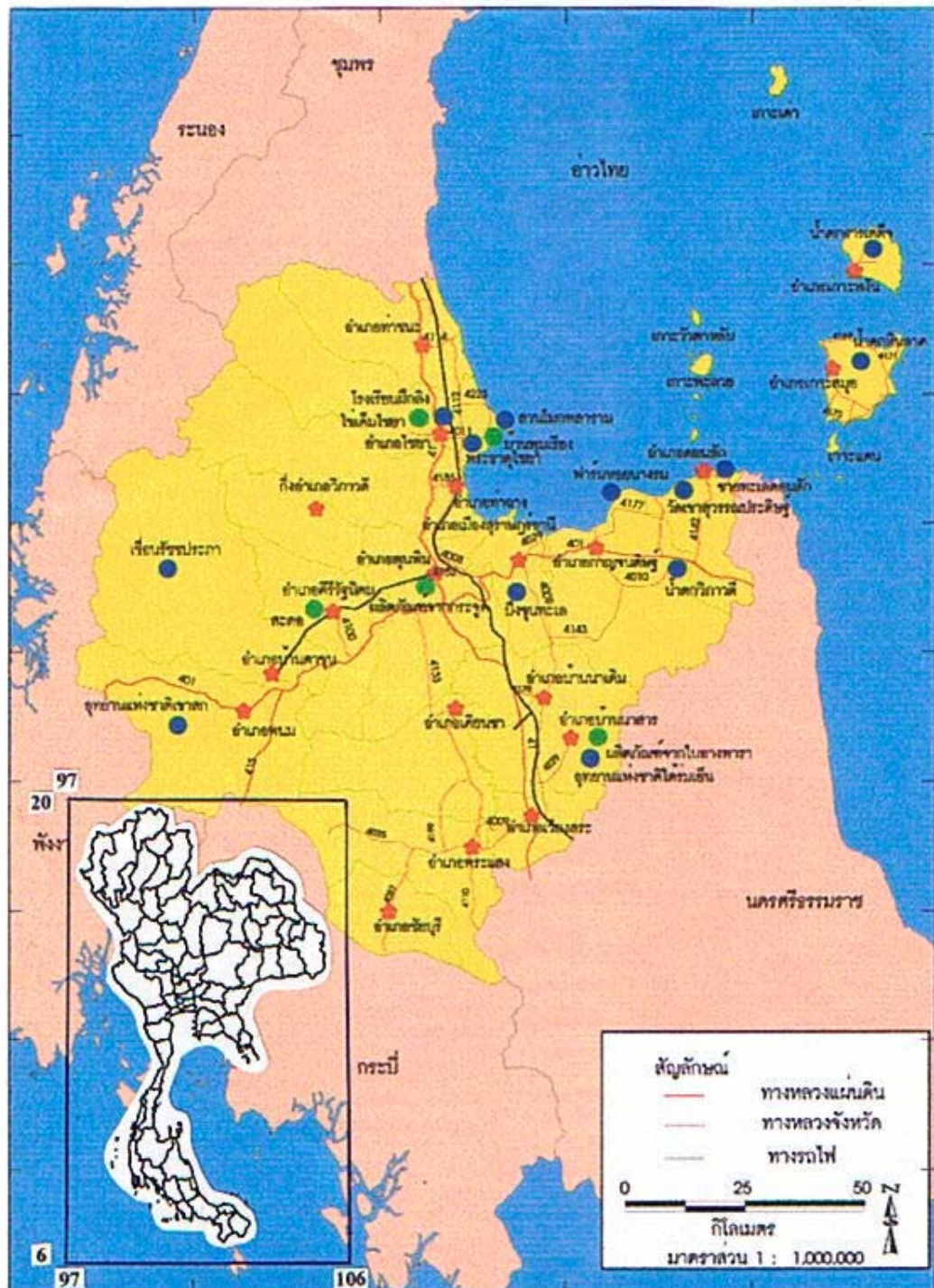
มีสภาพเป็นเกาะ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างเส้นรุ้งที่ 9 องศา 30 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก ระยะทางห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 84 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 750 กิโลเมตร

1.1 เนื้อที่

เนื้อที่ประมาณ 252 ตารางกิโลเมตร (157,273 ไร่)

1.2 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ทะเล เขตอำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ทะเล เขตอำเภอนนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ทะเลอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ทะเล เขตอำเภอดอนสัก อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอไชยา อำเภอนาเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตอำเภอเกาะสมุย

1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ประกอบด้วยเกาะต่าง ๆ จำนวน 53 เกาะ มีประชากรอาศัยอยู่ 3 เกาะ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะลวย เกาะเตень แต่เดิมเกาะสมุยปกคลุมด้วยป่าดงดิบชื้น (evergreen forest) และป่าดงดิบแล้ง (dry evergreen forest) และสวนมะพร้าว จากสภาพของเกาะสมุยที่มีภูเขาอยู่ตอนกลางของเกาะ ทำให้เป็นแหล่งต้นน้ำของลำน้ำสำคัญหลายสายด้วยกัน เช่น คลองลิปะใหญ่ คลองตะเคียน คลองท่าจีน คลองลิปะน้อย คลองแม่น้ำ คลองสระเกศ และคลองหน้าเมือง เป็นต้น ปัจจุบันสภาพป่าเหลือน้อย เนื่องจากกลายเป็นพื้นที่ถูกจับจองไปเกือบหมดแล้ว โดยมีที่ราบร้อยละ 33 ของพื้นที่ทั้งหมด ภูเขาร้อยละ 54 ของพื้นที่ทั้งหมด หาดทรายและสันทรายร้อยละ 8 ของพื้นที่ทั้งหมด ที่ลุ่มร้อยละ 5 ของพื้นที่ทั้งหมด

1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมเขตร้อน มี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนกับฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนเมษายนและพฤษภาคม ประมาณ 37 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดในเดือนธันวาคมและมกราคม ประมาณ 21 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ประมาณ 29 องศาเซลเซียส ฝนตกบ่อยมากที่สุดในเดือนพฤศจิกายน ปริมาณฝนตกเฉลี่ยตลอดปี ประมาณ 1,900 มิลลิเมตร

1.5 ทรัพยากรน้ำ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2538) นำผิวดินหรือน้ำทำเป็นแหล่งน้ำสำคัญของเกาะสมุยเพราะประชาชนที่อาศัยบนเกาะสมุยจะใช้น้ำจากคลองสำคัญ ๆ ของเกาะสมุย โดยแบ่งเป็นลุ่มน้ำต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ลุ่มน้ำคลองพังแพะ
- 2) ลุ่มน้ำคลองลึก
- 3) ลุ่มน้ำคลองสระเกศ
- 4) ลุ่มน้ำคลองลิปะใหญ่
- 5) ลุ่มน้ำคลองจรเข้

- 6) กลุ่มน้ำคลองบางหมื่น
- 7) กลุ่มน้ำคลองท่าจีน
- 8) กลุ่มน้ำคลองแม่น้ำ
- 9) กลุ่มน้ำคลองบางตา
- 10) กลุ่มน้ำคลองเชิงมน
- 11) กลุ่มน้ำคลองเจว
- 12) กลุ่มน้ำคลองท่าละไม
- 13) กลุ่มน้ำคลองท่าเรือ
- 14) กลุ่มน้ำคลองหลง

1.6 ป่าไม้และสัตว์ป่า

ป่าไม้ ในปัจจุบันเกาะสมุยสภาพป่าได้ถูกเปลี่ยนแปลงจากสวนมะพร้าว และสวนผลไม้ไปเป็นบ้านพักของนักการเมืองและชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นประชากรแฝงเพราะ มีภรรยาเป็นชาวไทยต่างถิ่นเข้าไปซื้อที่ดิน ตลอดจนมีการสร้างรีสอร์ทและสนามกอล์ฟบนภูเขาสูง ทำให้สภาพป่าลดลง แม้กรมป่าไม้ได้ประกาศกฎกระทรวงกำหนดให้ป่าไม้ตกหินลาดเป็นป่า สงวนแห่งชาติ และจัดตั้งวนอุทยานน้ำตกหน้าเมือง (ผาหลวง) ขึ้นมาก็ไม่สามารถยับยั้ง ปกป้อง รักษาสภาพป่าไม้ไว้ได้ แม้ในอดีตเกาะสมุยเคยได้ชื่อว่าเป็นป่าธรรมชาติ (undisturbed natural forest)

ด้านสัตว์ป่า เกาะสมุยนับว่าเป็นบริเวณที่มีความสำคัญทางด้านสัตว์วิทยา บริเวณหนึ่งของประเทศเนื่องจากมีสภาพป่าดงดิบชื้นและดงดิบแล้งปกคลุมพื้นที่ เคยรายงาน พบสัตว์บางชนิดที่มีเฉพาะบริเวณนี้เท่านั้น เช่น หนูเกาะ และค้างคาวแม่ไก่เกาะ

ในปี 2456 เคยมีรายงานว่าพบสัตว์เลื้อยคลานด้วยนม จำนวน 18 ชนิดต่อมา ในปี 2512 รายงานว่าพบสัตว์เลื้อยคลานด้วยนม 14 ชนิด และในปี 2526 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) พบว่าสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมเหลือเพียง 11 ชนิด โดยสัตว์ใหญ่ ที่สูญพันธุ์ไป เช่น หนูผีนา พญากระรอกดำและลิงแสม นอกจากนั้นยังเคยพบนก 30 ชนิด ทั้งนกประจำถิ่นและนกพวยพวยย้ายถิ่น สัตว์เลื้อยคลาน 19 ชนิดและสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ 8 ชนิด

ตารางที่ 3 สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบบนเกาะสมุย (ระหว่างปีพ.ศ. 2456 – 2526)

1. หนูผีนา	<i>Crocidula fuliginosa</i> *
2. พญากระรอกดำ	<i>Ratufa bicolor decolorata</i> *
3. กระแตธรรมดา	<i>Tupaia glis</i>
4. ค้างคาวขอบหูขาวกลาง	<i>Cynopterus sphinx</i>
5. ค้างคาวขอบหูขาวเล็ก	<i>Cynopterus brachyotis</i>
6. ค้างคาวแม่ไก่เกาะ	<i>Pteropus hypomellanus</i>
7. ค้างคาวเล็กกูด	<i>Eonycteris spelaea</i>
8. ค้างคาวแวมไพร์เทียมเล็ก	<i>Megaderma spasma</i>
9. ค้างคาวหน้าขาวเล็ก	<i>Macroglossus minimus</i> *
10. ลิงแสม	<i>Macaca fascicularis</i> *
11. กระรอกปลายหางดำ	<i>Callosciurus caniceps</i>
12. หนูฟันสีเหลือง	<i>Rattus surifer</i>
13. หนูนาใหญ่	<i>Rattus argentiventer</i>
14. หนูท้องขาว	<i>Rattus rattus</i>
15. หนูเกาะ	<i>Rattus remotus</i> *
16. หนูจี๊ด	<i>Rattus exulans</i>
17. หนูท่อ	<i>Rattus novagicus</i>
18. อีเห็นธรรมดา	<i>Paradoxurus hermaphroditus</i>

หมายเหตุ * ชนิดที่ไม่พบในการสำรวจเมื่อปี 2526

ที่มา: สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2538)

ตารางที่ 4 สัตว์ป่าประเภทนกที่พบบนเกาะสมุย (ระหว่างปีพ.ศ. 2456 – 2526)

1. นกยางเขียว	<i>Butorides striatus</i>
2. นกยางควาย	<i>Bubulcus ibis</i>
3. นกยางไฟธรรมดา	<i>Ixobrychus cinnamomeus</i>
4. เหยี่ยวหน้าเทา	<i>Butastur indicus</i>
5. นกอีลุ้ม	<i>Gallicrex cinerea</i>
6. นกกระแตแต้แว้ด	<i>Vanellus indicus</i>
7. นกหัวโตหลังจุดสีทอง	<i>Pluvialis fulva</i>
8. นกหัวโตชาดำ	<i>Charadrius alexandrinus</i>
9. นกทะเลขาเขียว	<i>Tringa nebularia</i>
10. นกเป็ดน้ำคอสีม่วง	<i>Treron vernans</i>
11. นกเขาใหญ่	<i>Streptopelia chinensis</i>
12. นกเขาเขียว	<i>Chalcophaps indica</i>
13. นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i>
14. นกกระปูดใหญ่	<i>Centropus sinensis</i>
15. นกเค้ากู่	<i>Otus bakkamoena</i>
16. นกกระเดียนอกขาว	<i>Halcyon smyrnensis</i>
17. นกตะขาบดง	<i>Eurystomus orientalis</i>
18. นกปรอดคอกลาย	<i>Pyconotus finlaysoni</i>
19. นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>
20. นกกางเขนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>
21. นกกระเบื้องคอขาว	<i>Monticola gularis</i>
22. นกกระจับธรรมดา	<i>Orthotomus sutorius</i>
23. นกจับแมลงสีฟ้าท้องขาว	<i>Cyornis tickeelliae</i>
24. นกเอี้ยงปากดำ	<i>Aplonis panayensis</i>
25. นกเอี้ยงสาริกา	<i>Acridotheres tristis</i>
26. นกขุนทอง	<i>Gracula religiosa</i>
27. นกกินปลีคอสีน้ำตาล	<i>Anthreptes malacensi</i>
28. นกกินปลีคอสีน้ำตาลแดง	<i>Anthreptes rhodolaema</i>
29. นกกินปลีคอสีม่วง	<i>Nectarinia sperata</i>
30. นกลีขมิพสุวน	<i>Dicaeum cruentatum</i>

ที่มา: สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2538)

ตารางที่ 5 สัตว์ป่าประเภทเลื้อยคลานที่พบบนเกาะสมุย (ระหว่างปีพ.ศ. 2456 – 2526)

1. ตะพาบน้ำ	<i>Trionyx cartilaginous</i>
2. ตุ๊กแกป่าลายจุด	<i>Cyrtodactylus peguensis</i>
3. จิ้งจกหางหนาม	<i>Hemidactylus frenatus</i>
4. จิ้งจกหางแบน	<i>Cosymbotes platyurus</i>
5. จิ้งจกบ้านสี่ขา	<i>Gehyra mutilate</i>
6. ตุ๊กแกบ้าน	<i>Gekko gecko</i>
7. ตุ๊กแกบินหางหยัก	<i>Ptychozoon lionatum</i>
8. กิ้งก่าบินปีกแดง	<i>Draco maculates</i>
9. กิ้งก่าหัวแดง	<i>Calotes versicolor</i>
10. ตะกวด	<i>Varanus bengalensis</i>
11. จิ้งเหลนบ้าน	<i>Mabuya multifasciata</i>
12. จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง	<i>Lygosoma bowringi</i>
13. งูคินธรรมดา	<i>Ramphotyphlops braminus</i>
14. งูแสงอาทิตย์	<i>Xenopeltis unicolor</i>
15. งูทางมะพร้าว	<i>Elaphe radiate</i>
16. งูเขียวหัวจิ้งจก	<i>Ahaetulla prasina</i>
17. งูปลิง	<i>Enhydriis plumbea</i>
18. งูหัวกระโหลก	<i>Homalopsis buccata</i>
19. งูเห่า	<i>Naja naja</i>

ที่มา: สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2538)

ตารางที่ 6 สัตว์ป่าประเภทครึ่งบกครึ่งน้ำที่พบบนเกาะสมุย (ระหว่างปีพ.ศ. 2456 – 2526)

1. คางคกบ้าน	<i>Bufo melanostictus</i>
2. กบนา	<i>Rana rugulosa</i>
3. กบหนอง	<i>Rana limnocharis</i>
4. เขียดจิก	<i>Rana erythraea</i>
5. เขียดหนังปุ่ม	<i>Occidozyga martensii</i>
6. อึ่งอ่างบ้าน	<i>Kaloula pulchra</i>
7. อึ่งข้างดำ	<i>Microhyla psheymonsi</i>
8. อึ่งหลังจุด	<i>Microhyla inornata</i>

ที่มา: สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2538)

จะเห็นได้ว่า สัตว์บนเกาะสมุยลดลงทั้งปริมาณและชนิดพันธุ์ไปเรื่อย ๆ ทั้งนี้เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบุกรุกที่ดิน การแผ้วถางทรัพยากรป่าไม้ การท่องเที่ยว การสร้างบ้านพักบนภูเขาสูงและพื้นที่อนุรักษ์ ตลอดจนการสร้างสนามกอล์ฟหรือสนามบิน ปัจจุบันเกาะสมุยได้สูญเสียสัตว์ป่าบางชนิดเหล่านี้ไปจากท้องถิ่นโดยสิ้นเชิงแล้ว

ส่วนด้านพันธุ์ไม้ท้องถิ่น เดิมทีเกาะสมุยสามารถปลูกข้าว เงาะ ทุเรียน กล้วย และมะพร้าว ซึ่งสร้างชื่อเสียงให้ชาวเกาะสมุยมาเป็นเวลายาวนาน ปัจจุบันสิ่งเหล่านี้บางอย่างได้สูญหายจากเกาะสมุยไปแล้ว เช่น การปลูกข้าว ส่วนบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาดเดิมเป็นแหล่งของต้นตะเคียนทอง ต้นยางนา และต้นหลุมพอ แต่ปัจจุบันพันธุ์ไม้เหล่านี้เหลือเพียงบริเวณริมคลองน้ำตกหินลาดเท่านั้น ส่วนสวนมะพร้าววันสูญหายจากท้องถิ่นเพราะเกิดโรคระบาด

1.7 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2538) สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในเกาะสมุย ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับชั้นคุณภาพดังนี้

1.7.1 พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำที่ควรสงวนรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร โดยเฉพาะ เนื่องจากมีคุณสมบัติและลักษณะที่อาจมีผลต่อสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงจากการใช้ที่ดินได้ง่ายและรุนแรง โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับชั้นย่อย คือ

1) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A หมายถึง พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 มีสภาพป่าสมบูรณ์ ปรากฏว่าอยู่ในปี พ.ศ. 2525 จึงต้องสงวนรักษาไว้เพื่อเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ไม่อนุญาตให้เข้าไปดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A พบบริเวณตอนกลางของเกาะสมุย กระจายเป็นหย่อม ๆ

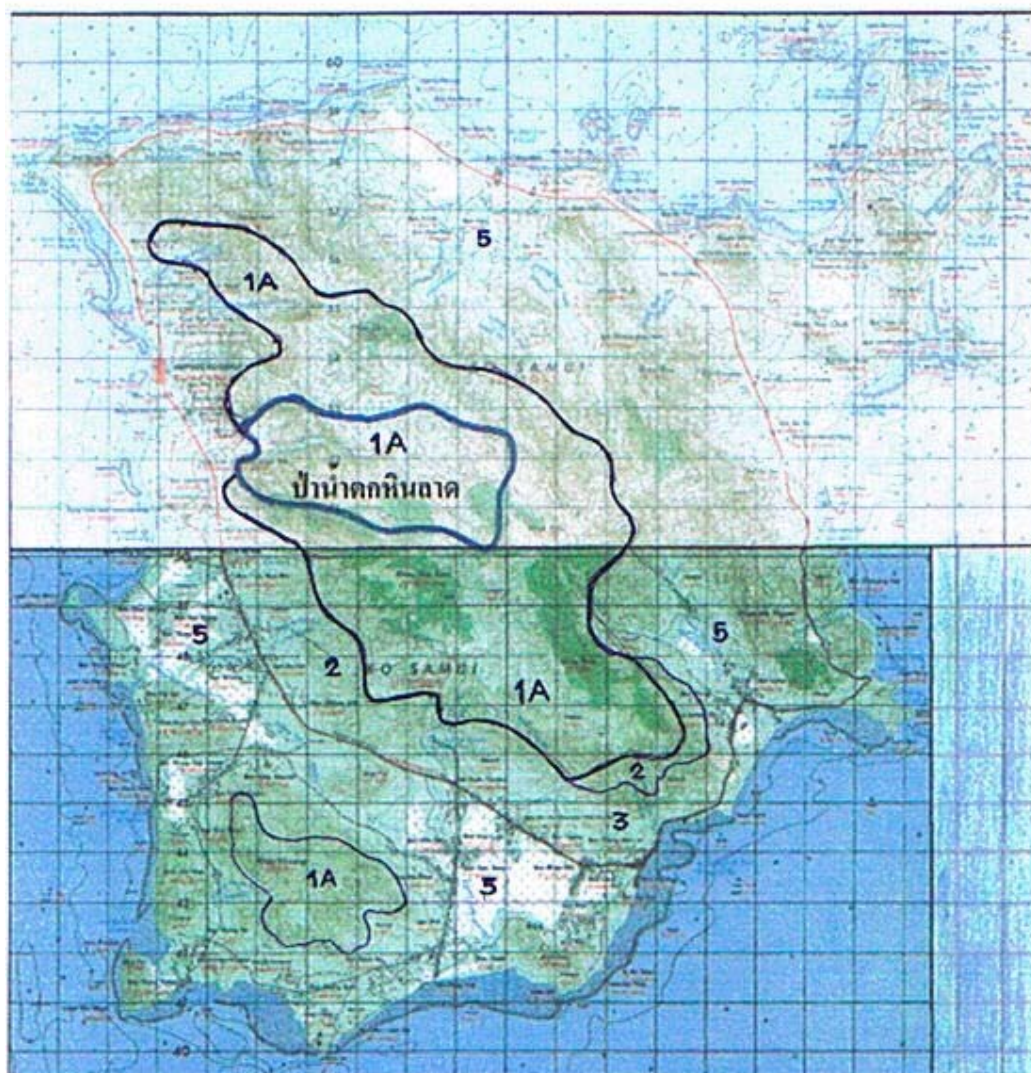
2) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1B หมายถึง พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 ซึ่งถูกทำลายสภาพป่า ถูกตัดแปลงหรือการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ต้องมีมาตรการควบคุมเป็นพิเศษ

1.7.2 พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำ ซึ่งมีค่าดัชนีชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่คำนวณได้จากสมการอยู่ระหว่าง 1.55 ถึง 2.55 ลักษณะโดยทั่วไปเหมาะต่อการเป็นต้นน้ำลำธารในระดับรองลงมา สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อกิจการที่สำคัญได้

1.7.3 พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3 หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำ ซึ่งมีค่าดัชนีชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่คำนวณได้จากสมการอยู่ระหว่าง 2.55 ถึง 3.55 พื้นที่โดยทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์ด้านกิจกรรมทำไม้ และปลูกพืชกรรมประเภทไม้ยืนต้นได้

1.7.4 พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 4 หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำ ซึ่งมีค่าดัชนีชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่คำนวณได้จากสมการอยู่ระหว่าง 3.55 ถึง 4.75 และสภาพป่าได้ถูกบุกรุกแผ้วถางเพื่อกิจการปลูกพืชเป็นส่วนใหญ่

1.7.5 พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำ ซึ่งมีค่าดัชนีชั้นคุณภาพลุ่มน้ำมากกว่า 4.75 ขึ้นไป ลักษณะเป็นที่ราบหรือลุ่มลาดเอียงเล็กน้อย สภาพป่าถูกทำลายเพื่อประโยชน์ด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนา

น
★
มาตราส่วน 1:100,000

- ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ
1 =	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1A, 1B
2 =	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 2
3 =	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 3
4 =	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 4
5 =	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 5

ภาพที่ 4 แผนที่แสดงชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2538)

สถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษา ในอำเภอเกาะสมุยมีสถาบันการศึกษาทั้งหมดจำนวน 29 แห่ง แต่จะทำการศึกษาวิจัยเฉพาะสถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่บนเกาะสมุยจำนวน 27 แห่งเท่านั้น ซึ่งพื้นที่เขตการปกครองของเทศบาลตำบลเกาะสมุยครอบคลุมได้ทั้งอำเภอ มีสถาบันการศึกษาดังแต่ระดับเด็กอ่อน ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอาชีวศึกษา จากอดีตมีการศึกษาพบว่าการเรียนรู้ของเด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการสอนแบบสาธิต สามารถเรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อรกมล, 2545) ตลอดจนการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร การเป็นสมาชิกและผลประโยชน์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ (พรทิพย์, 2541) อีกทั้งหากได้รับการฝึกอบรมโดยการเดินทางศึกษาธรรมชาติทำให้เกิดความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มากกว่าการเรียนรู้โดยใช้สไลด์ประกอบเสียง โดยคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ งบประมาณ ระยะเวลา วิทยากร และความปลอดภัย (พนิตา, 2536)

จะเห็นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถาบันการศึกษาตามที่กล่าวมานี้ มีบทบาทมากมายและสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ทั้งในแง่ของผลการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา และตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

ตารางที่ 7 แสดงรายชื่อและที่ตั้งสถาบันการศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลำดับที่	ชื่อสถาบันการศึกษา/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	สถานที่ตั้ง
1.	โรงเรียนเกาะสมุย	ตำบลลิปะน้อย
2.	โรงเรียนทีปราษฎร์พิทยา	ตำบลแม่น้ำ
3.	โรงเรียนเซนต์โยเซฟเกาะสมุย	ตำบลอ่างทอง
4.	โรงเรียนเซนต์โยเซฟเกาะสมุย	ตำบลบ่อผุด
5.	โรงเรียนวัดแจ้ง	ตำบลอ่างทอง
6.	โรงเรียนบ้านอ่างทอง	ตำบลอ่างทอง
7.	โรงเรียนวัดสมุทธาราม	ตำบลลิปะน้อย
8.	โรงเรียนวัดนาราเจริญสุข	ตำบลลิปะน้อย
9.	โรงเรียนบ้านดอนรูป	ตำบลลิปะน้อย

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อสถาบันการศึกษา/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	สถานที่ตั้ง
10.	โรงเรียนวัดสระเกษ	ตำบลคลังงาม
11.	โรงเรียนวัดกุเขาทอง	ตำบลแม่น้ำ
12.	โรงเรียนบ้านแหลมหอย	ตำบลแม่น้ำ
13.	โรงเรียนบ้านบ่อผุด	ตำบลบ่อผุด
14.	โรงเรียนบ้านบางรักษ์	ตำบลบ่อผุด
15.	โรงเรียนสมุยบริหารธุรกิจ	ตำบลหน้าเมือง
16.	โรงเรียนบ้านปลายแหลม	ตำบลบ่อผุด
17.	โรงเรียนวัดบุญชริการาม	ตำบลบ่อผุด
18.	โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์	ตำบลบ่อผุด
19.	โรงเรียนบ้านหาดงาม	ตำบลบ่อผุด
20.	โรงเรียนวัดประเดิม	ตำบลหน้าเมือง
21.	โรงเรียนบ้านหน้าค่าย	ตำบลมะเร็ต
22.	โรงเรียนวัดละไม	ตำบลมะเร็ต
23.	โรงเรียนวัดคุณาราม	ตำบลหน้าเมือง
24.	โรงเรียนวัดกลาง	ตำบลหน้าเมือง
25.	โรงเรียนสันติวราราม	ตำบลคลังงาม
26.	โรงเรียนวัดคีรีมาส	ตำบลคลังงาม
27.	โรงเรียนวัดคีรีวงการาม	ตำบลคลังงาม
28.	เทศบาลตำบลเกาะสมุย	ตำบลอ่างทอง

ประวัติป่าสงวนแห่งชาติในประเทศไทย

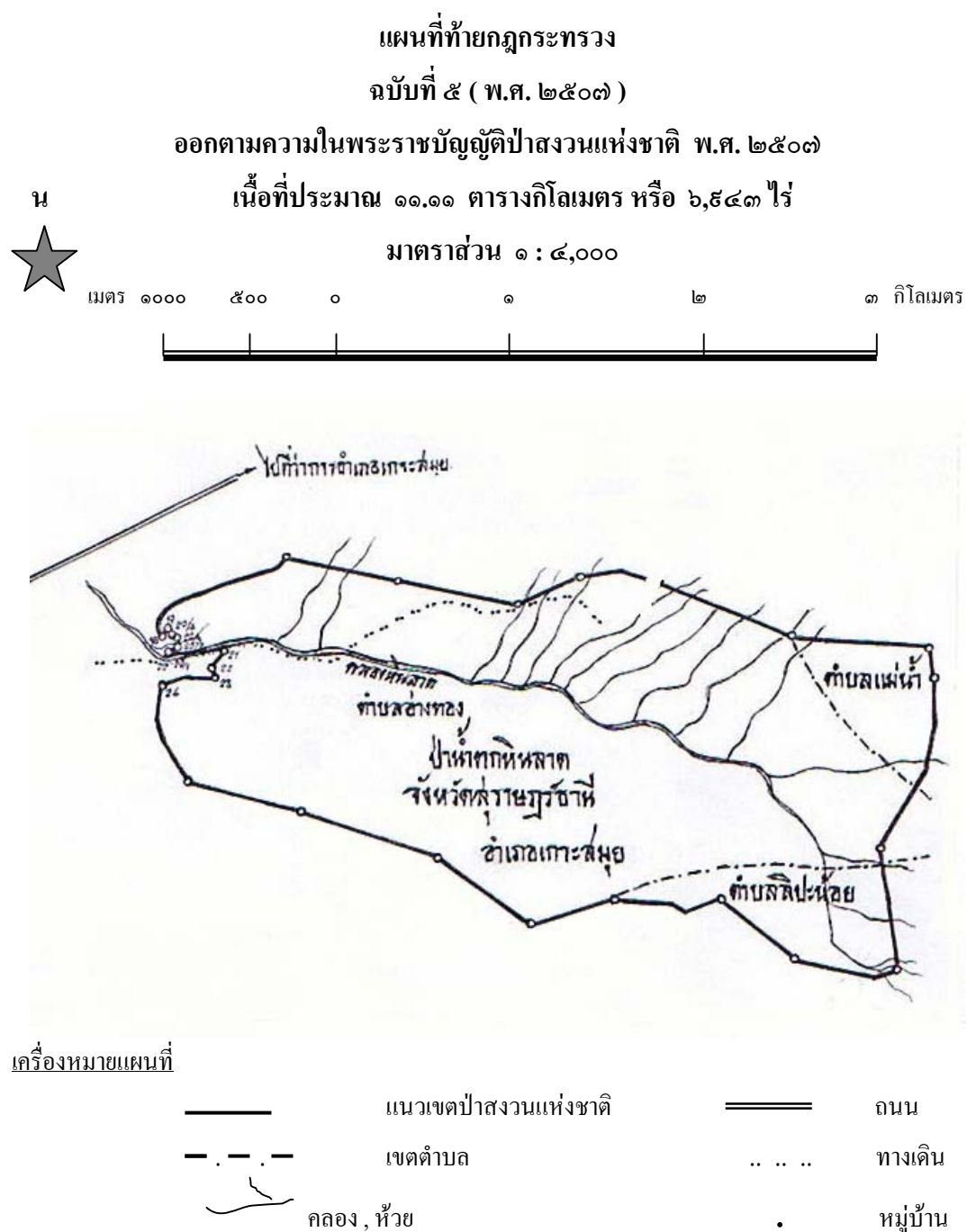
ในอดีตการจัดการป่าไม้ของประเทศไทยมีเจ้าผู้ครองนคร เป็นผู้ดูแลและอนุญาตในการเข้ามาทำประโยชน์จากป่าไม้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2417 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้น 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติผู้รักษาบ้านเมือง พ.ศ. 2417 ทำหน้าที่ควบคุมการอนุญาตทำป่าไม้สัก โดยมีเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการ และพระบรมราชโองการว่าด้วยการภาษีไม้ขนสัก และไม้กระยาเลย พ.ศ. 2417

ต่อมาในปี 2459 ได้มีการกำหนดนโยบายด้านการป่าไม้เพื่อเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติได้กำหนดป่าสงวนแต่ไม่มีกฎหมายรองรับจากนั้นได้พัฒนาไปเรื่อยจนพื้นที่สงวนเหล่านั้นได้เปลี่ยนเป็นพื้นที่ป่าคุ้มครองและป่าสงวนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่าฉบับที่ 1 พุทธศักราช 2481 มีการปรับปรุงเป็นพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่าฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2496 และพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่าฉบับที่ 3 พุทธศักราช 2497 (วนิดา, 2541)

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2507 ประเทศไทยได้ออกพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ด้วยเหตุผลเนื่องจากป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญยิ่งของชาติและรัฐบาลได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติว่าจะสงวนป่าไม้ไว้ประมาณร้อยละ 50 ของเนื้อที่ประเทศ คือ เป็นเนื้อที่ป่าสงวนรวมประมาณ 250,000 ตารางกิโลเมตร หรือ 156 ล้านไร่ (วนิดา, 2541) จนกระทั่งปัจจุบันประเทศไทยมีป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมด 1,221 ป่า

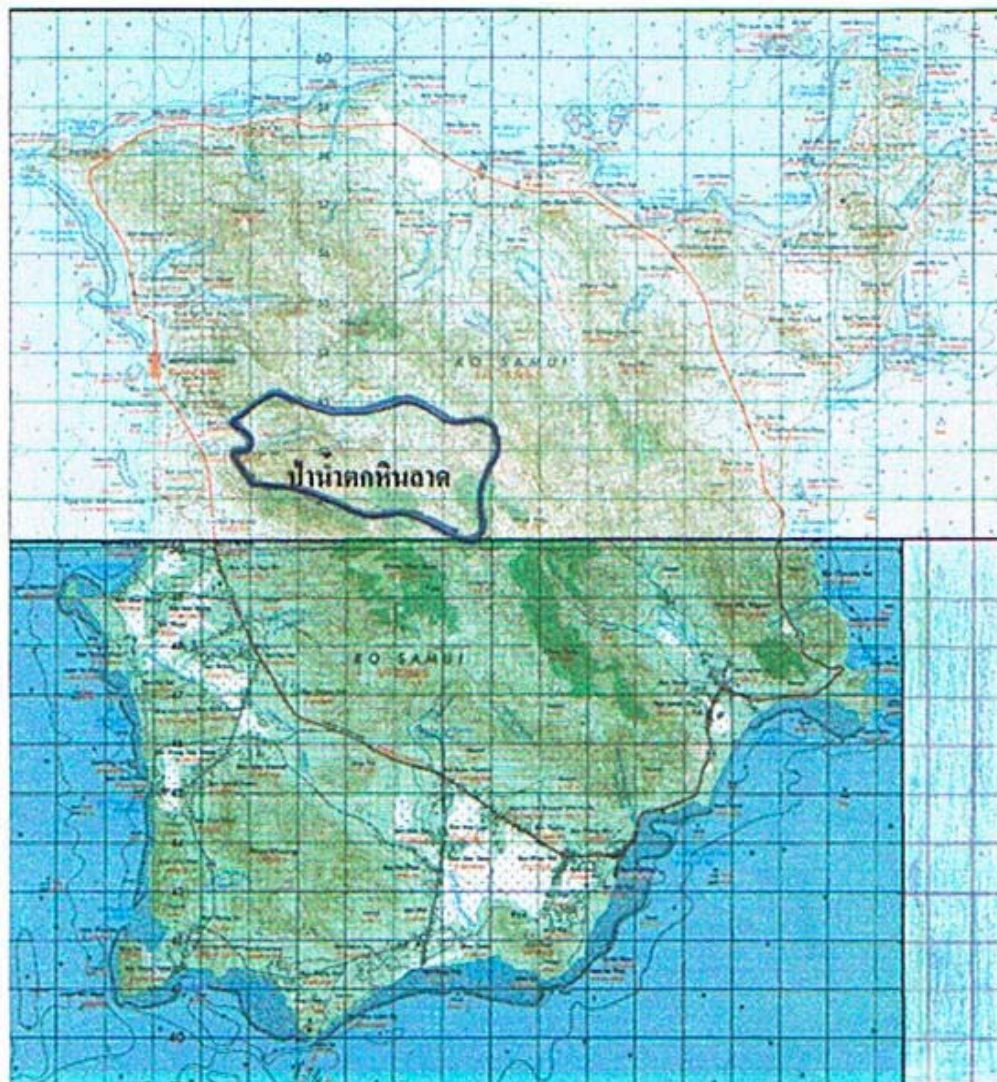
ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรมป่าไม้ (2528) ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด ประกาศตามกฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2507) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 81 ตอนที่ 111 วันที่ 24 พฤศจิกายน 2507 ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลอ่างทอง ตำบลแม่น้ำ และตำบลลิปะน้อย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อที่ประมาณ 6,943 ไร่ โดยเหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้คือ เนื่องจากป่าแห่งนี้มีพันธุ์ไม้ชนิดดี มีค่าเป็นปริมาณมาก เช่น ต้นตะเคียนทอง ต้นยางนา และต้นหลุมพอ เป็นต้น

ภาพที่ 5 แผนที่ท้ายกฎกระทรวงป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด

ที่มา: กรมป่าไม้ (2528)

ภาพที่ 6 แผนที่ภูมิประเทศแสดงป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด มาตรฐาน 1:150,000

งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในเรื่องบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ยังไม่ปรากฏมีผู้ใดทำมาก่อน ผู้ศึกษาจึงได้รวบรวมผลงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงเพื่อสนับสนุนการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

อายุ

ไพศาล (2542) ได้ศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดตราด ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า ส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 31-45 ปี และอายุแตกต่างกันไม่มีผลต่อบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แต่อย่างใด

ชลพรรณ (2532) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความตระหนักและสนใจการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของอาชีพมัคคุเทศก์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากมีความตระหนักและสนใจปฏิบัติการอนุรักษ์มากกว่าตัวอย่างที่มีอายุน้อย

ระดับการศึกษา

วิรุณ (2544) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในท้องที่ อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ไม่แตกต่าง

โสภณ (2524) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาวิทยาลัยครูที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยระดับการศึกษามีส่วนทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของนักศึกษาวิทยาลัยครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รายได้

ไพศาล (2542) ได้ศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดตราด ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า รายได้ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีผลต่อบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แต่อย่างใด

วราภรณ์ (2533) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมของราษฎรที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในชุมชนบ้านคำขาน อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า รายได้ของครัวเรือน ไม่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

อาชีพรอง

วิรุณ (2544) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในท้องที่อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า อาชีพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีผลต่อบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แต่อย่างใด

สุวรรณี (2536) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลนชุมชนในท้องที่อำเภอเสีเกา จังหวัดตรัง พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมอย่างเด่นชัด คือ อาชีพ การได้รับข่าวสาร การเป็นสมาชิกกลุ่ม เพศ และการศึกษา ตามลำดับ

ระยะเวลาที่อยู่อาศัย

อมราวดี (2540) ได้ศึกษาความคิดเห็นของราษฎรรอบอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ปรากฏว่า หัวหน้าครอบครัวที่ตั้งถิ่นฐานมานาน และได้รับข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติมาจะมีความคิดเห็นที่ดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

กนิษฐา (2543) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และการพึงพิงป่าชุมชนบ้านโคกสะอาด ตำบลสะแกโพรง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

โกมล (2535) กล่าวว่า หลักในการบ่งชี้ความเป็นป่าชุมชน คือ เป็นป่าธรรมชาติ หรือป่าปลูก ต้องมีขอบเขตชัดเจน ชุมชนมีอำนาจในการบริหารจัดการและตัดสินใจตามความต้องการของชุมชนให้สอดคล้องกับจารีตประเพณี ความเชื่อ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงระดับสังคมให้เข้ากับเรื่องป่าและทรัพยากรในป่า ซึ่งเป็นรูปแบบของการจัดการป่าไม้ที่นำเอาความต้องการพึงพิงป่าของราษฎรเป็นวัตถุประสงค์ในการจัดการป่านั้น

เสนห์ (2536) กล่าวว่า ป่าชุมชนเป็นกระบวนการทางสังคมหรือการรวมตัวกันขององค์กรประชาชนในระดับชุมชนและ/หรือระดับเครือข่ายภายในระบบนิเวศแห่งหนึ่ง เมื่อทำการใช้ประโยชน์และจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ซึ่งถือเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของท้องถิ่นอย่างเป็นธรรมบนฐานของระบบ ความคิด ภูมิปัญญา และสิทธิชุมชน ซึ่งเป็นหลักการทางศีลธรรมและความมั่นคงในการยังชีพของชุมชนเป็นสำคัญ

จำเนียร (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาทรัพยากรธรรมชาติไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

การได้รับการฝึกอบรม

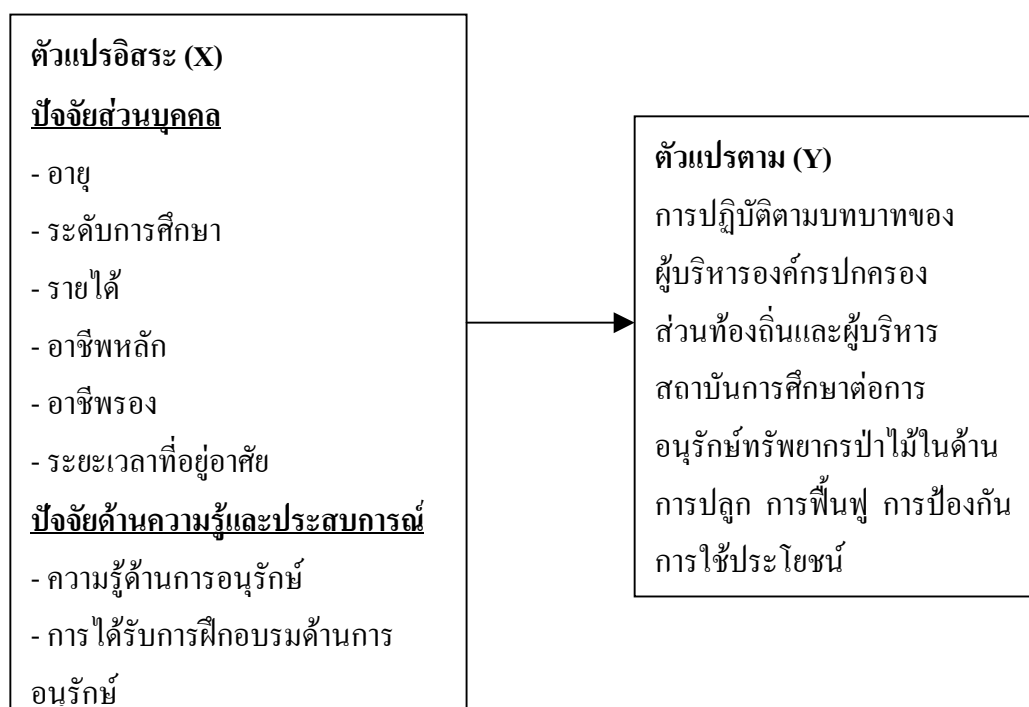
วิรุณ (2544) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในท้องที่อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์การเข้ารับการฝึกอบรมแตกต่างกันมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ไม่แตกต่าง

การได้รับข้อมูลข่าวสาร

ไพศาล (2542) ได้ศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดตราด ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีค่อนข้างน้อย ดังนั้นเพื่อส่งเสริมบทบาทต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มากยิ่งขึ้นควรให้หน่วยงานราชการเข้าไปจัดอบรมให้มากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งข้อสมมุติฐานว่าการปฏิบัติตามบทบาทต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งเป็นตัวแปรตาม (Y) มีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวแปรอิสระ (X) ตามภาพที่ 7

ภาพที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

สมมุติฐานในการวิจัย

1. อายุมีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
2. ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
3. รายได้มีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
4. อาชีพหลักมีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
5. อาชีพรองมีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
6. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
7. ความรู้ด้านการอนุรักษ์มีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
8. การได้รับการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาวิจัยได้กำหนดอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. แบบสอบถาม
2. แผนที่ท้ายกฎกระทรวงป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด
3. แผนที่ภูมิประเทศป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด มาตราส่วน 1:150,000
4. เครื่องคำนวณ
5. เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมโปรแกรมสำเร็จรูป
6. เครื่องเขียน กระดาษ
7. อุปกรณ์ถ่ายภาพ

วิธีการ

1. การตรวจเอกสาร เป็นการค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย รวมถึงการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาเรียบเรียงลำดับหัวข้อตามรูปแบบของการนำเสนอโครงการวิจัย

2. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัย ได้แก่ คณะผู้บริหารเทศบาลตำบล สมาชิกสภาเทศบาลตำบล หัวหน้าหน่วยงานสำนักปลัดเทศบาลตำบลของสำนักงานเทศบาลตำบลเกาะสมุย และผู้อำนวยการในสถาบันการศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอาชีวศึกษาของสถาบันการศึกษามณฑลเกาะสมุยจำนวน 27 แห่ง

3. กลุ่มประชากร ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้กลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาวิจัย คือ ผู้บริหารเทศบาลตำบลเกาะสมุย ประกอบด้วยคณะผู้บริหารเทศบาลตำบล 7 คน สมาชิกสภาเทศบาลตำบล 10 คน หัวหน้าส่วนราชการสำนักปลัดเทศบาลตำบล 11 คน รวม 28 คน และ ผู้บริหารสถาบันการศึกษาจากสถาบันการศึกษามณฑลเกาะสมุยจำนวน 27 คน รวมกลุ่มประชากร เป้าหมายทั้งหมดจำนวน 55 คน โดยทำการสำรวจ 100 เปอร์เซ็นต์

4. การสร้างแบบสอบถาม เป็นการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร โดยในแบบสอบถามจะประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปด้าน เศรษฐกิจ สังคมและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถาบัน การศึกษาที่ทำการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลสภาพทั่วไป ทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านสังคมของ กลุ่มประชากรเป้าหมายประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพหลัก อาชีพรอง ระยะเวลาที่อยู่อาศัยและข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการได้รับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

5. การทดสอบแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาไปทดสอบโดยสัมภาษณ์ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษารอบ ๆ บริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ป่าน้ำตกเขาอีโต้ อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงในเนื้อหา (content validity) และหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีของ Cronbach's Alpha และได้ค่า ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9412

6. การเก็บข้อมูล

6.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ข้อมูลในส่วนนี้ผู้ทำการศึกษาวิจัยค้นคว้าจากสถิติด้านป่าไม้ วิทยานิพนธ์ สรุปรายงาน ข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

7. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดมาเข้ารหัสและประเมินผลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) ซึ่งเป็นการนำข้อมูลที่ศึกษามารวบรวมประเมินผลในรูปสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยวิธีไค-สแควร์ (chi – square) ซึ่งกำหนดให้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นหลักในการทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยมีสูตรในการคำนวณค่าไค - สแควร์

8. ประเมินระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา โดยนำระดับการปฏิบัติงานในแต่ละปัจจัยมารวมกันหารด้วยจำนวนปัจจัย จากนั้นนำค่าที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์คะแนนการปฏิบัติที่ประยุกต์มาดังนี้

	คำถามเชิงบวก		คำถามเชิงลบ	
ระดับการปฏิบัติมาก	ได้	4 คะแนน	ได้	1 คะแนน
ระดับการปฏิบัติปานกลาง	ได้	3 คะแนน	ได้	2 คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อย	ได้	2 คะแนน	ได้	3 คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติ	ได้	1 คะแนน	ได้	4 คะแนน

สำหรับเกณฑ์การแบ่งอันตรายภาคชั้นของช่วงคะแนนในแต่ละระดับชั้นของระดับการปฏิบัติ ซึ่งมีอยู่ 4 ระดับ โดยมีรายละเอียดในการคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ค่าพิสัย (range)} &= \text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด} \\
 \text{จำนวนชั้น} &= 4 \\
 \text{ดังนั้นค่าอันตรายภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าพิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{4-1}{4} \\
 &= 0.75
 \end{aligned}$$

ดังนั้นช่วงคะแนนในแต่ละระดับชั้นของการปฏิบัติ เป็นดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ระดับการปฏิบัติมาก} &= 3.26 - 4.00 \text{ คะแนน} \\
 \text{ระดับการปฏิบัติปานกลาง} &= 2.51 - 3.25 \text{ คะแนน} \\
 \text{ระดับการปฏิบัติน้อย} &= 1.76 - 2.50 \text{ คะแนน} \\
 \text{ระดับการปฏิบัติไม่เคย} &= 1.00 - 1.75 \text{ คะแนน}
 \end{aligned}$$

9. เกณฑ์การให้คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ คือ

$$\begin{aligned}
 \text{ตอบถูก} &= 1 \text{ คะแนน} \\
 \text{ตอบผิด} &= 0 \text{ คะแนน}
 \end{aligned}$$

การแบ่งระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ รู้น้อย และรู้มาก โดยหาจากค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งค่าคะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยให้มีความรู้ที่น้อย และค่าคะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ยให้มีความรู้ที่มาก ซึ่งค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.073

ผลและวิจารณ์

ผลของการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาใน อำเภอ เกาะสมุย จังหวัด สุราษฎร์ธานี จำนวน 55 ราย โดยแบ่งผลการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

รายละเอียดข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาปรากฏตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
<u>เพศ</u>			
ชาย	37	67.3	n = 55
หญิง	18	32.7	
<u>อายุ (ปี)</u>			
น้อยกว่า 30	4	7.4	n = 55
ระหว่าง 31 – 40	8	14.5	$\bar{X} = 44.38$
ระหว่าง 41 – 50	35	63.6	SD = 6.37
มากกว่า 50	8	14.5	
อายุสูงสุด เท่ากับ 59 ปี			
อายุต่ำสุด เท่ากับ 30 ปี			
<u>สถานภาพ</u>			
โสด	9	16.4	n = 55
สมรสแยกกันอยู่	4	7.3	
สมรสอยู่ด้วยกัน	42	76.3	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
<u>ระดับการศึกษา</u>			
ปวส./อนุปริญญา	5	9.0	n = 55
ปริญญาตรี	36	65.5	
ปริญญาโท	14	25.5	
<u>อาชีพหลัก</u>			
ค้าขาย	11	20.0	n = 55
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	38	69.1	
อื่นๆ (บ้านให้เช่า นักการเมือง)	6	10.9	
<u>อาชีพรอง</u>			
ทำสวน	14	35.0	n = 40
ค้าขาย	7	17.5	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	5	12.5	
อื่นๆ (บ้านให้เช่า นักการเมือง)	14	35.0	
<u>รายได้ (ต่อเดือน)</u>			
น้อยกว่า 30,000 บาท	16	29.6	n = 54
ระหว่าง 30,001 – 50,000 บาท	15	27.8	
มากกว่า 50,001 บาท	23	42.6	
<u>ภูมิลำเนาเดิม</u>			
อยู่อำเภอนี้ตั้งแต่ดั้งเดิม	44	80.0	n = 55
ย้ายมาจากถิ่นฐานอื่น	11	20.0	
- จากอำเภออื่นในจังหวัดเดียวกัน	(2)	(3.6)	
- จากจังหวัดอื่นในภาคเดียวกัน	(8)	(14.6)	
- จากภาคอื่นๆ	(1)	(1.8)	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
<u>ระยะเวลาที่อยู่อาศัย</u>			
น้อยกว่า 10 ปี	13	23.6	
ระหว่าง 11 – 20 ปี	3	5.5	
ระหว่าง 21 – 30 ปี	5	9.1	
มากกว่า 30 ปี	34	61.8	
<u>ตำแหน่ง</u>			
			n = 55
ข้าราชการ	38	69.1	
นักการเมือง	17	30.9	

จากตารางที่ 8 ผลปรากฏว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 67.3 รองลงมาเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 32.7 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.6 รองลงมามีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.5 และมีอายุน้อยกว่า 31 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.3 โดยมีอายุมากที่สุดเท่ากับ 59 ปี และอายุน้อยที่สุด 30 ปี มีอายุเฉลี่ย 44.38 ปี โดยมีสถานะภาพสมรสอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 76.3 รองลงมามีสถานะภาพโสด และสมรสแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 16.4 และ 7.3 ตามลำดับ โดยมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 65.5 รองลงมามีการศึกษาในระดับปริญญาโท และปวส./อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 25.5 และ 9.0 ตามลำดับ

อาชีพหลักส่วนมากจะรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 69.1 มีอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 20.0 และมีอาชีพอื่น ๆ เช่น บ้านให้เช่า นักการเมือง คิดเป็นร้อยละ 10.9 โดยมีอาชีพรอง ได้แก่ ทำสวน และอื่น ๆ เช่น บ้านให้เช่า นักการเมือง คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมามีอาชีพค้าขาย รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 17.5 และ 12.5 ตามลำดับ โดยส่วนมากมีรายได้มากกว่า 50,001 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมามีรายได้น้อยกว่า 30,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 29.6 และมีรายได้ระหว่าง 30,001 – 50,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 27.8 โดยมีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอนี้ตั้งแต่ดั้งเดิม คิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมาย้ายมาจากถิ่นฐานอื่น คิดเป็นร้อยละ 20.0 โดยมีระยะเวลาที่อยู่อาศัยมากกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.8 รองลงน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.6 ตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดำรงอยู่ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 69.1 รองลงมาเป็นนักการเมือง คิดเป็นร้อยละ 30.9

ตอนที่ 2 ระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

การศึกษาระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน โดยในแต่ละด้านประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 6 ข้อ โดยการให้คะแนน 4 คะแนน สำหรับระดับการปฏิบัติมาก ให้คะแนน 4 คะแนน ระดับการปฏิบัติปานกลาง น้อย และไม่เคย ให้คะแนน 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการปลูกป่าของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

รายการ	ระดับการปฏิบัติ						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ท่านได้ร่วมกำหนดนโยบายเพิ่มพื้นที่สีเขียวในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	(10) 18.2	(25) 45.5	(16) 29.1	(4) 7.3	2.745	.843	ปานกลาง
2. ท่านได้ร่วมกำหนดแนวเขตพื้นที่เพื่อการปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติกับราษฎร และเจ้าหน้าที่ป่าไม้มากน้อยเพียงใด	(9) 16.4	(19) 34.5	(22) 40	(5) 9.1	2.581	.875	ปานกลาง
3. ท่านได้ร่วมเพาะกล้าไม้เพื่อสนับสนุนการปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	(6) 10.9	(16) 29.1	(24) 43.6	(9) 16.4	2.345	.886	น้อย

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
4. ท่านได้ร่วมปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อย เพียงใด	(8)	(32)	(13)	(2)			ปาน กลาง
	14.5	58.2	23.6	3.6	2.836	.713	
5. ท่านได้จัดนิทรรศการด้าน การปลูกป่าเพื่อสนับสนุนโครงการ ป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวน แห่งชาติมากน้อยเพียงใด	(7)	(21)	(17)	(10)			น้อย
	12.7	38.2	30.9	18.2	2.454	.939	
6. ท่านได้แนะนำและส่งเสริมการปลูก ป่ามากน้อยเพียงใด	(11)	(26)	(15)	(3)			ปาน กลาง
	20.0	47.3	27.3	5.5	2.818	.818	
ค่าเฉลี่ยรวม = 2.630 , ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.699 ,							
ค่าต่ำสุด = 2.345 , ค่าสูงสุด = 2.836							

จากตารางที่ 9 ผลปรากฏว่า การศึกษาระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการปลูกป่าของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาพบว่ามีการปฏิบัติมากในเรื่องได้แนะนำและส่งเสริมการปลูกป่า คิดเป็นร้อยละ 20.0 รองลงมาในเรื่องได้ร่วมกำหนดนโยบายเพิ่มพื้นที่สีเขียวในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 18.2 มีระดับการปฏิบัติปานกลางในเรื่องได้ร่วมปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 58.2 รองลงมาในเรื่องได้แนะนำและส่งเสริมการปลูกป่า คิดเป็นร้อยละ 47.3 มีระดับการปฏิบัติน้อยในเรื่องได้ร่วมเพาะกล้าไม้เพื่อสนับสนุนการปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้านหรือป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมาในเรื่องได้ร่วมกำหนดแนวเขตพื้นที่เพื่อการปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน

หรือป่าสงวนแห่งชาติกับราษฎรและเจ้าหน้าที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 40.0 ไม่เคยปฏิบัติในเรื่อง
ได้จัดนิทรรศการด้านการปลูกป่าเพื่อสนับสนุนโครงการปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน
ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 18.2 รองลงมาในเรื่องได้ร่วม
เพาะกล้าไม้เพื่อสนับสนุนการปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือ
ป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 16.4 ดังนั้นระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากร
ป่าไม้ด้านการปลูกของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาอยู่ใน
ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.630 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.699 ค่าต่ำสุดเท่ากับ
2.345 และค่าสูงสุดเท่ากับ 2.836

ตารางที่ 10 ระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการฟื้นฟูป่า
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

รายการ	ระดับการปฏิบัติ						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ท่านได้ร่วมประเมินสภาพป่า หลังจากได้ปลูกป่าเพิ่มพื้นที่สีเขียว ในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวน แห่งชาติมากน้อยเพียงใด	(6)	(9)	(30)	(10)			น้อย
	10.9	16.4	54.5	18.2	2.200	.869	
2. ท่านได้ร่วมหารือแก้ไขปัญหากับ เจ้าหน้าที่ป่าไม้หลังประเมินสภาพ ป่าที่ปลูกไปแล้วมากน้อยเพียงใด	(5)	(12)	(24)	(14)			น้อย
	9.1	21.8	43.6	25.5	2.145	.911	
3. ท่านได้ร่วมกิจกรรมบำรุงรักษา ต้นไม้ในโอกาสสำคัญต่างๆ ภายหลังการปลูกป่าในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อย เพียงใด	(15)	(18)	(20)	(2)			ปานกลาง
	27.3	32.7	36.4	3.6	2.836	.876	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
4. ท่านเคยร่วมปลูกซ่อมต้นไม้ ในปีต่อๆ มาในโรงเรียน สองข้าง ถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือ ป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	(9) 16.4	(20) 36.4	(23) 41.8	(3) 5.5	2.636	.824	ปาน กลาง
5. ท่านเคยแนะนำส่งเสริมการปลูก ป่าเสริมเพื่อการฟื้นฟูในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อย เพียงใด	(9) 16.4	(23) 41.8	(17) 41.8	(6) 10.9	2.636	.889	ปาน กลาง
6. ท่านเคยแนะนำการฟื้นฟูป่าต้น น้ำลำธารในป่าสงวนแห่งชาติ มากน้อยเพียงใด	(8) 14.5	(23) 41.8	(14) 25.5	(10) 18.2	2.527	.959	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยรวม = 2.497 , ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.740 , ค่าต่ำสุด = 2.145 , ค่าสูงสุด = 2.836							

จากตารางที่ 10 ผลปรากฏว่า การศึกษาระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการฟื้นฟูป่าของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา พบว่า มีระดับการปฏิบัติมากในเรื่องได้ร่วมกิจกรรมบำรุงรักษาต้นไม้ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ ภายหลังการปลูกป่าในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 27.3 รองลงมาในเรื่องเคยร่วมปลูกซ่อมต้นไม้ในปีต่อ ๆ มาในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ และเรื่องเคยแนะนำส่งเสริมการปลูกป่าเสริมเพื่อการฟื้นฟูในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 16.4 มีระดับการปฏิบัติปานกลางในเรื่องเคยแนะนำส่งเสริมการปลูกป่าเสริมเพื่อการฟื้นฟูในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ และเรื่องเคยแนะนำการฟื้นฟู

ป่าต้นน้ำลำธารในป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมาในเรื่องเคยร่วมปลูกซ่อม
ต้นไม้ในป่าต่อ ๆ มาในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ
คิดเป็นร้อยละ 36.4 มีระดับการปฏิบัติในเรื่องได้ร่วมประเมินสภาพป่าหลังจากได้ปลูกป่า
เพิ่มพื้นที่สีเขียวในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็น
ร้อยละ 54.5 รองลงมาในเรื่องได้ร่วมหารือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้หลังประเมินสภาพป่า
ที่ปลูกไปแล้ว คิดเป็นร้อยละ 43.6 และไม่เคยมีการปฏิบัติในเรื่องได้ร่วมหารือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ
เจ้าหน้าที่ป่าไม้หลังประเมินสภาพป่าที่ปลูกไปแล้ว คิดเป็นร้อยละ 25.5 รองลงมาในเรื่องได้
ร่วมประเมินสภาพป่าหลังจากได้ปลูกป่าเพิ่มพื้นที่สีเขียวในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะ
หมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ และในเรื่องเคยแนะนำการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารในป่าสงวนแห่งชาติ
คิดเป็นร้อยละ 18.2 ดังนั้นระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการฟื้นฟู
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.497 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.740 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 2.145 และ
ค่าสูงสุดเท่ากับ 2.836

ตารางที่ 11 ระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการป้องกันป่า
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

รายการ	ระดับการปฏิบัติ						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. ท่านเคยร่วมประชุมหาแนวทาง แก้ไข พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ ให้เป็น พ.ร.บ. ป่าชุมชนของหมู่บ้าน มากน้อยเพียงใด	(7)	(12)	(15)	(21)			น้อย
	12.7	21.8	27.3	38.2	2.090	1.058	
2. ท่านเคยศึกษาการมอบภารกิจของ กรมป่าไม้ให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล ด้านการป้องกันรักษาป่ามากน้อย เพียงใด	12.7	(10)	(18)	(20)			น้อย
	12.7	18.2	32.7	36.4	2.072	1.033	

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
3. ท่านเคยร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิบุกรุกที่ดินสาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	(5)	(14)	(10)	(26)			น้อย
	9.1	25.5	18.2	47.3	1.963	1.053	
4. ท่านเคยร่วมเดินสำรวจแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติร่วมกับราษฎรและเจ้าหน้าที่ป่าไม้มากน้อยเพียงใด	(5)	(0)	(22)	(28)			ไม่เคย
	9.1	0.0	40.0	50.9	1.672	.883	
5. ท่านเคยให้คำแนะนำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความรัก ความหวงแหน และมองเห็นคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ในท้องถิ่น	(23)	(26)	(5)	(1)			มาก
	41.8	47.3	9.1	1.8	3.290	.711	
6. ท่านเคยให้ความรู้ด้านการป้องกันรักษาป่ากับชุมชนท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด	(15)	(20)	(16)	(4)			ปานกลาง
	27.3	36.4	29.1	7.3	2.836	.918	
ค่าเฉลี่ยรวม = 2.321 , ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.765 ,							
ค่าต่ำสุด = 1.672 , ค่าสูงสุด = 3.290							

จากตารางที่ 11 ผลปรากฏว่า การศึกษาระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการป้องกันป่าของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา พบว่า มีระดับการปฏิบัติมากในเรื่องเคยให้คำแนะนำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความรัก ความหวงแหน และมองเห็นคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมาในเรื่องเคยให้ความรู้ด้านการป้องกันรักษาป่ากับชุมชนท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 27.3 มีระดับการปฏิบัติปานกลางในเรื่องเคยให้คำแนะนำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความรัก ความหวงแหนและมองเห็นคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 47.3

รองลงมาในเรื่องเคยให้ความรู้ด้านการป้องกันรักษาป่ากับชุมชนท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 36.4 มีระดับการปฏิบัติน้อยในเรื่องเคยร่วมเดินสำรวจแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติร่วมกับราษฎรและเจ้าหน้าที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาในเรื่องเคยศึกษาการมอบภารกิจของกรมป่าไม้ให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลด้านการป้องกันรักษาป่า คิดเป็นร้อยละ 32.7 และไม่เคยมีการปฏิบัติในเรื่องเคยร่วมเดินสำรวจแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติร่วมกับราษฎรและเจ้าหน้าที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 50.9 รองลงมาในเรื่องเคยร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์บุกรุกที่ดินสาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 47.3 ดังนั้นระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการป้องกันของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.321 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.765 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 1.672 และค่าสูงสุดเท่ากับ 3.290

ตารางที่ 12 ระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการใช้ประโยชน์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

รายการ	ระดับการปฏิบัติ						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ท่านเคยคิดที่จะเช่าพื้นที่ป่าไปทำธุรกิจการท่องเที่ยวสนามกอล์ฟ มากน้อยเพียงใด	(0)	(0)	(3)	(52)	1.054	.229	ไม่เคย
2. ท่านเคยคิดให้ชุมชนท้องถิ่นจัดทำโครงการหมู่บ้านท่องเที่ยวรอบๆ ป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	(1)	(21)	(14)	(19)	2.072	.899	น้อย
3. ท่านเคยไปใช้บริการจากสนามกอล์ฟมากน้อยเพียงใด	(0)	(1)	(7)	(47)	1.163	.420	ไม่เคย
4. ท่านเคยร่วมลงทุนเช่าพื้นที่ป่าเพื่อสร้างที่พักอาศัย หรือเช่าปลูกป่ามากน้อยเพียงใด	(0)	(0)	(0)	(55)	1.000	.000	ไม่เคย

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
5. ท่านเคยให้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของสมาชิกราษฎรอาสาพิทักษ์ป่ามากน้อยเพียงใด	(0) 0.0	(9) 16.4	(13) 23.6	(33) 60.0	1.563	.764	ไม่เคย
6. ท่านเคยแนะนำข้อดี ข้อเสีย และประโยชน์จากการปลูกป่าชุมชนภายใต้การดูแลของชุมชนเองมากน้อยเพียงใด	(7) 12.7	(20) 36.4	(16) 29.1	(12) 21.8	2.400	.973	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม = 1.542 , ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.354 , ค่าต่ำสุด = 1.000 , ค่าสูงสุด = 2.400							

จากตารางที่ 12 ผลปรากฏว่า การศึกษาระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการใช้ประโยชน์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา พบว่า มีระดับการปฏิบัติมากในเรื่องเคยแนะนำข้อดี ข้อเสีย และประโยชน์จากการปลูกป่าชุมชน ภายใต้การดูแลของชุมชนเอง คิดเป็นร้อยละ 12.7 รองลงมาในเรื่องเคยคิดให้ชุมชนท้องถิ่นจัดทำโครงการหมู่บ้านท่องเที่ยวรอบ ๆ ป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 1.8 มีระดับการปฏิบัติปานกลางในเรื่องเคยคิดให้ชุมชนท้องถิ่นจัดทำโครงการหมู่บ้านท่องเที่ยวรอบ ๆ ป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 38.2 รองลงมาในเรื่องเคยแนะนำข้อดี ข้อเสีย และประโยชน์จากการปลูกป่าชุมชน ภายใต้การดูแลของชุมชนเอง คิดเป็นร้อยละ 36.4 มีระดับการปฏิบัติน้อยในเรื่องเคยแนะนำข้อดี ข้อเสีย และประโยชน์จากการปลูกป่าชุมชน ภายใต้การดูแลของชุมชนเอง คิดเป็นร้อยละ 29.1 รองลงมาในเรื่องเคยคิดให้ชุมชนท้องถิ่นจัดทำโครงการหมู่บ้านท่องเที่ยวรอบ ๆ ป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 25.5 และไม่เคยมีการปฏิบัติในเรื่องเคยร่วมลงทุนเช่าพื้นที่ป่าเพื่อสร้างที่พักอาศัย หรือเช่าปลูกป่ามากน้อยเพียงใด คิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมาในเรื่องเคยคิดที่จะเช่าพื้นที่ป่าไปทำธุรกิจการท่องเที่ยวสนามกอล์ฟ คิดเป็นร้อยละ 94.5 ดังนั้นระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการใช้ประโยชน์ของผู้บริหารองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาอยู่ในระดับไม่เคย โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.542 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.354 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 1.000 และค่าสูงสุดเท่ากับ 2.400

ตารางที่ 13 ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และผู้บริหารสถาบันการศึกษา

ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ตอบถูก	ตอบผิด	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. การอนุรักษ์ หมายถึง การเก็บรักษาไว้ โดยไม่ใช้ประโยชน์ใดๆ เลย	(51) 92.7	(4) 7.3	.262
2. การปลูกต้นไม้ในหัวไร่ปลายนา ไม่ใช่การ อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	(46) 83.6	(9) 16.4	.373
3. ป่าไม้เป็นแหล่งต้นทุนสำคัญในการผลิตน้ำจืด	(50) 90.9	(5) 9.1	.290
4. การปลูกไม้ต่างถิ่นเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้	(41) 74.5	(14) 25.5	.439
5. การถางวัชพืชในป่าทำให้ป่าไม้สมบูรณ์	(37) 67.3	(18) 32.7	.473
6. การถางป่าเพื่อใช้พื้นที่ทำการเกษตร ไม่ผิดกฎหมาย	(51) 92.7	(4) 7.3	.262
7. การปลูกป่าชุมชนเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้โดยชุมชน	(54) 98.2	(1) 1.8	.134
8. การตัดไม้จากป่ามาปลูกสร้างที่อยู่อาศัย ไม่ผิดกฎหมาย	(55) 100.0	(0) 0.0	.000
9. การกำหนดพื้นที่ป่าอนุรักษ์เป็นการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้	(54) 98.2	(1) 1.8	.134
10. ป่าไม้ลดลงทำให้ขาดแคลนน้ำในการบริโภค อุปโภค	(55) 100.0	(0) 0.0	.000

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ตอบถูก	ตอบผิด	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
11. ภาวะภัยแล้งเกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า	(55)	(0)	.000
	100.0	0.0	
12. การขุดพรุเก็บน้ำ ทำให้มีน้ำใช้ตลอดทั้งปี โดยไม่ต้องปลูกป่าเพิ่ม	(51)	(4)	.262
	92.7	7.3	
13. การสร้างบ้านพักบนภูเขาเป็นการช่วยชะลอ การไหลของน้ำได้	(55)	(0)	.000
	100.0	0.0	
14. การปลูกต้นไม้หัวไร่ปลายนาเป็นการเพิ่ม พื้นที่ป่าให้ชุมชนอย่างหนึ่ง	(54)	(1)	.134
	98.2	1.8	
15. การสร้างสนามกอล์ฟเป็นการทำให้ ทรัพยากรป่าไม้เพิ่มขึ้น	(87)	(8)	.355
	85.5	14.5	
16. การนำสัตว์ป่าต่างๆ มาเลี้ยงเป็นการอนุรักษ์ อย่างหนึ่ง	(37)	(18)	.473
	67.3	32.7	
17. รากต้นไม้ช่วยยึดเกาะหน้าดินและป้องกัน การพังทลายของดิน	(55)	(0)	.000
	100.0	0.0	
18. การจับกุมเป็นการป้องกันทรัพยากรป่าไม้ ไม่ให้ลดลง	(24)	(41)	.000
	25.5	74.5	
19. การเก็บหาของป่าเพื่อการดำรงชีพ ไม่ผิดกฎหมาย	(38)	(17)	.466
	69.1	30.9	
20. การรังวัดทำเครื่องหมายแนวเขตป่าไม้ เป็นการทำลายทรัพยากรป่าไม้	(39)	(16)	.458
	70.9	29.1	
ค่าเฉลี่ยรวม = 17.073 , ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.476 , ค่าต่ำสุด = 14 , ค่าสูงสุด = 20			

จากตารางที่ 13 ผลปรากฏว่า การศึกษาด้านความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา พบว่า ส่วนมากมีความรู้มาก คิดเป็นร้อยละ 85.5 รองลงมา มีความรู้ น้อย คิดเป็นร้อยละ 14.5 มีคะแนนเฉลี่ย 17.073 คะแนน โดยความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่ตอบถูกมากที่สุด คือ การตัดไม้จากป่ามาปลูกสร้างที่อยู่อาศัยไม่ผิดกฎหมาย ป่าไม้ลดลงทำให้ขาดแคลนน้ำในการบริโภค อุปโภค ภาวะภัยแล้งเกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า การสร้างบ้านพักบนภูเขาเป็นการช่วยชะลอการไหลของน้ำได้ และรากต้นไม้ช่วยยึดเกาะหน้าดินและป้องกันการพังทลายของดิน คิดเป็นร้อยละ 100 และมีข้อที่ตอบผิดมากที่สุดคือ การจับกุมเป็นการป้องกันทรัพยากรป่าไม้ไม่ให้ลดลง คิดเป็นร้อยละ 74.5 รองลงมาในเรื่องของการนำสัตว์ป่าต่าง ๆ มาเลี้ยงเป็นการอนุรักษ์อย่างหนึ่ง และการถางวัชพืชในป่าทำให้ป่าไม้สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 32.7

ตารางที่ 14 การได้รับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

รายการ	ระดับการปฏิบัติ						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ท่านเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้มากน้อยเพียงใด	(4) 7.3	(9) 16.4	(27) 49.1	(15) 27.3	2.036	.859	น้อย
2. ท่านเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกป่ามากน้อยเพียงใด	(5) 9.1	(13) 23.6	(25) 45.5	(12) 21.8	2.200	.890	น้อย
3. ท่านเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันไฟป่ามากน้อยเพียงใด	(4) 7.3	(7) 12.7	(22) 40.0	(22) 40.0	1.872	.903	น้อย
4. ท่านเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการคุ้มครองสัตว์ป่ามากน้อยเพียงใด	(4) 7.3	(7) 12.7	(20) 36.4	(24) 43.6	1.836	.918	น้อย

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
5. ท่านเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากป่าและของป่ามากนักน้อยเพียงใด	(6) 10.9	(12) 21.8	(20) 36.4	(17) 30.9	2.127	.982	น้อย
6. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมด้านกฎหมายเกี่ยวกับการยึดถือครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติมากนักน้อยเพียงใด	(5) 9.1	(8) 14.5	(19) 34.5	(23) 41.8	1.909	.967	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม = 1.997 , ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.851 , ค่าต่ำสุด = 1.836 , ค่าสูงสุด = 2.200							

จากตารางที่ 14 ผลปรากฏว่า การศึกษาการได้รับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา พบว่ามีระดับการปฏิบัติมากในเรื่องเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากป่าและของป่า คิดเป็นร้อยละ 10.9 รองลงมาในเรื่องเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกป่า และในเรื่องเคยได้รับการฝึกอบรมด้านกฎหมายเกี่ยวกับการยึดถือครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 9.1 มีระดับการปฏิบัติปานกลางในเรื่องเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกป่า คิดเป็นร้อยละ 23.6 รองลงมาในเรื่องเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากป่าและของป่า คิดเป็นร้อยละ 21.8 มีระดับการปฏิบัติน้อยเรื่องเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาในเรื่องเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกป่า คิดเป็นร้อยละ 45.5 และไม่เคยมีการปฏิบัติในเรื่องเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการคุ้มครองสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมาในเรื่องเคยได้รับการฝึกอบรมด้านกฎหมายเกี่ยวกับการยึดถือครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 41.8 ดังนั้นระดับการได้รับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.997 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.851 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 1.836 และค่าสูงสุดเท่ากับ 2.200

ตารางที่ 15 ระดับความต้องการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

รายละเอียด	ระดับความต้องการ				หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมเกี่ยวกับปลูก การฟื้นฟู การป้องกัน และการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรป่าไม้จากหน่วยงานใดของราชการ					
- กรมป่าไม้	(42)	(7)	(2)	(2)	
	79.2	13.2	3.8	3.8	
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	(8)	(39)	(4)	(0)	
	15.7	76.5	7.8	0.0	
- NGOs	(1)	(2)	(19)	(30)	
	1.9	3.8	36.5	57.7	
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	(4)	(5)	(26)	(19)	
	7.4	9.3	48.1	35.2	
2. ท่านต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จากสื่อใด					
- เอกสารเผยแพร่ทางราชการ	(29)	(10)	(12)	(0)	
	56.9	19.6	23.5	0.0	
- วิทยุ โทรทัศน์	(19)	(17)	(16)	(2)	
	35.2	31.5	29.6	3.7	
- วารสาร นิตยสารและหนังสือพิมพ์	(4)	(24)	(20)	(3)	
	7.8	47.1	39.2	5.9	
- NGOs	(2)	(0)	(3)	(46)	
	3.9	0.0	5.9	90.2	

ตารางที่ 15 (ต่อ)

รายละเอียด	ระดับความต้องการ				หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	

3. ท่านต้องการสิ่งใดช่วยเพิ่มบทบาทของท่าน					
ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดประโยชน์					
สูงสุดและอย่างยั่งยืน					
- ควรจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง	(21)	(13)	(15)	(3)	
	40.4	25.0	28.8	5.8	
- ควรให้ทุกระดับมีส่วนร่วมในการคิด	(26)	(22)	(5)	(0)	
การตัดสินใจ	49.1	41.5	9.4	0.0	
- ควรมีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ด้านการอนุรักษ์	(3)	(9)	(23)	(17)	
- นำนักเรียนร่วมกิจกรรมปลูกป่า	5.8	17.3	44.2	32.7	
และทัศนศึกษา	(3)	(9)	(9)	(32)	
	5.7	17.0	17.0	60.3	

4. ท่านต้องการให้บุคคลใดมีบทบาทในการช่วย					
ปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่า					
ไม้ในหน่วยงานของท่าน					
-ผู้บริหาร/ผู้นาองค์กรท้องถิ่น	(29)	(22)	(1)	(1)	
	54.7	41.5	1.9	1.9	
-ครูอาจารย์ และนักเรียนนักศึกษา	(5)	(20)	(26)	(2)	
	9.4	37.7	49.1	3.8	
-เอกชน/NGOs	(1)	(4)	(12)	(35)	
	1.9	7.7	23.1	67.3	
-เจ้าหน้าที่ป่าไม้	(19)	(7)	(13)	(14)	
	35.8	13.2	24.5	26.4	

ตารางที่ 15 (ต่อ)

รายละเอียด	ระดับความต้องการ				หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
5. ท่านต้องการใช้วิธีใดในการให้ประชาชนในท้องถิ่น นักเรียน ผู้ปกครองและคณะครูอาจารย์ให้ความร่วมมือต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มากขึ้น					
- จัดฝึกอบรมประชาชนให้มีความรู้ เพิ่มขึ้น	(27)	(18)	(8)	(1)	
	50.0	33.3	14.8	1.9	
- ให้แต่ละชุมชนจัดทำโครงการขึ้นมาเอง	(3)	(31)	(10)	(9)	
	5.7	58.5	18.9	17.0	
- ให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการปลูกป่า	(23)	(4)	(20)	(6)	
	43.4	7.5	37.7	11.3	
- ให้รางวัลกับผู้อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	(1)	(1)	(15)	(35)	
	1.9	1.9	27.8	64.8	
6. จากประสบการณ์การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ท่านได้เจอปัญหาและอุปสรรคในด้านใด					
- ขาดงบประมาณ	(22)	(12)	(16)	(3)	
	41.5	22.6	30.2	5.7	
- ภาคเอกชน	(2)	(14)	(9)	(27)	
	3.8	26.9	17.3	51.9	
- การประสานงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	(23)	(14)	(15)	(2)	
	42.6	25.9	27.8	3.7	
- ความยากจนของประชาชน	(7)	(13)	(12)	(20)	
	13.5	25.0	23.1	38.5	

จากตารางที่ 15 ผลปรากฏว่า การศึกษาระดับความต้องการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน คือ 1) ด้านของการต้องการรับการฝึกอบรมเกี่ยวกับปลูกป่า การฟื้นฟูป่า การป้องกันป่า และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้จากหน่วยงานใดของราชการ พบว่ามีระดับความต้องการมากที่สุดจากหน่วยงานกรมป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 79.2 รองลงมาคือหน่วยงานกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช คิดเป็นร้อยละ 15.7 2) ด้านของการต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จากสื่อด้านใด พบว่ามีระดับความต้องการข้อมูลเอกสารเผยแพร่ทางราชการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมา คือวิทยุ โทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 35.2 3) ด้านของความ ต้องการสิ่งใดช่วยเพิ่มบทบาทของท่านด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและอย่างยั่งยืน พบว่ามีระดับความต้องการมากที่สุดในหัวข้อควรให้ทุกระดับมีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาควรจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 40.4 4) ด้านความต้องการให้บุคคลใดมีบทบาทในการช่วยปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในหน่วยงานของท่าน พบว่ามีระดับความต้องการมากที่สุดคือผู้บริหาร/ผู้นาองค์กรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 54.7 รองลงมาเจ้าหน้าที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 35.8 5) ด้านของความ ต้องการใช้วิธีใดในการให้ประชาชนในท้องถิ่น นักเรียน ผู้ปกครองและคณะครู อาจารย์ให้ความร่วมมือต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มากขึ้น พบว่ามีระดับความต้องการมากที่สุด ในหัวข้อจัดฝึกอบรมประชาชนให้มีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการปลูกป่า คิดเป็นร้อยละ 43.4 และ 6) ด้านประการณ์การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ท่านได้เจอปัญหาและอุปสรรคในด้านใด พบว่าเจอปัญหาและอุปสรรคมากที่สุดในหัวข้อการประสานงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมาคือขาดงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 41.5

ตารางที่ 16 การจัดสรรงบประมาณเพื่อโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
ในหน่วยงาน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
<u>การจัดสรรงบประมาณเพื่อโครงการ</u>			
<u>เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้</u>			
ไม่มี	21	38.9	n = 54
มี	33	61.1	

จากตารางที่ 16 ผลปรากฏว่า การศึกษาการจัดสรรงบประมาณเพื่อโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในหน่วยงาน พบว่า ส่วนมากมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 61.1 โดยมีการจัดสรรงบประมาณในโครงการต่าง ๆ ดังนี้ คือ โครงการสร้างจิตสำนึกแก่เยาวชนด้านสิ่งแวดล้อม โครงการการปลูกป่าในโรงเรียน วัด หมู่บ้านต่าง ๆ โครงการปลูกไม้ประดับบริเวณสำนักงาน โครงการอบรมให้ความรู้แก่ชุมชน โครงการป้องกันการบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ โครงการรักษาแหล่งน้ำและธรมรงค์การปลูกป่า ส่วนที่ไม่มีการจัดสรรงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 38.9 เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ เช่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาคิดว่าไม่ใช่บทบาทของตน เป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ไม่ใช่หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง

ความสามารถต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ผลการศึกษา คือ ศึกษาแนวทางการอนุรักษ์แล้วนำไปเสนอเป็นแผนพัฒนา เพื่อจัดสรรงบประมาณ สร้างตัวอย่างที่ดีด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ส่งเสริมผู้นำและชุมชนให้รู้จักประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ ปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้แก่นักเรียน จัดสรรงบประมาณในการหากล้าไม้เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการปลูกป่า

ความคิดเห็นว่าราษฎรมีความสามารถในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในหมู่บ้านตนเองได้อย่างไร ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ ด้วยการปลูกต้นไม้เพิ่ม ไม่ตัดไม้ทำลายป่า เรียนรู้ประโยชน์จากป่า ซึ่งผลเหล่านี้จะทำให้สามารถอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ไว้ได้

ความคิดเห็นว่าป่าชุมชนช่วยแก้ปัญหาทรัพยากรป่าไม้ได้หรือไม่ ผลการศึกษา พบว่าช่วยแก้ปัญหานี้ได้ เพราะป่าไม้ที่ปลูกโดยชุมชนทำให้เกิดความหวงแหนป่าไม้ในชุมชนของตนเองเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ทำให้สิ่งแวดล้อมสวยงาม น่าอยู่ ช่วยเพิ่มทรัพยากรป่าไม้และแหล่งน้ำให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ในการทดสอบสมมติฐานได้แบ่งกลุ่มระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็น 2 กลุ่ม โดยมีระดับการปฏิบัติมาก และระดับการปฏิบัติน้อยต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา การแบ่งเกณฑ์ระดับการปฏิบัติมาก หรือน้อยจะใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง โดยถ้าระดับคะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ย จะให้มีระดับการปฏิบัติมาก และถ้าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยจะให้มีระดับการปฏิบัติน้อย ซึ่งคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.247

สมมติฐานที่ 1 อายุมีความสัมพันธ์กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

การหาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา พบว่าส่วนมากมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มีน้อย มีอายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมามีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.1 และมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มาก มีอายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.7 รองลงมามีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.7 โดยอายุของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันศึกษามากสุดเท่ากับ 59 ปี และอายุน้อยสุดเท่ากับ 30 ปี เมื่อหาความสัมพันธ์โดยใช้ Chi-Square พบว่าอายุมีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Fisher's Exact Test = 1.024 ; Sig. = .345) ซึ่งกล่าวได้ว่าบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับอายุ เพราะอายุมากหรือน้อยไม่มีผลในการปฏิบัติบทบาทมากหรือน้อยต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยส่วนมากมีอายุมากกว่า 40 ปี ร้อยละ 78.2 ดังปรากฏในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

อายุ (ปี)	บทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้		
	น้อย	มาก	รวม
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 40	(5)	(7)	(12)
	9.1	12.7	21.8
มากกว่า 40	(25)	(18)	(43)
	45.5	32.7	78.2
รวม	(30)	(25)	(55)
	54.6	45.4	100.0

หมายเหตุ Fisher's Exact Test = 1.024 ; Sig. = .345

สมมุติฐานที่ 2 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

การหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่มีบทบาทในการ
อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้น้อย โดยส่วนมากมีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ
52.7 รองลงมามีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.8 และมีบทบาทในการ
อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มาก โดยมีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 38.2
รองลงมามีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 7.3 เมื่อหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้
Chi-Square พบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
(Fisher's Exact Test = 2.758 ; Sig. = .165) ซึ่งกล่าวได้ว่าบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับ
การศึกษา เพราะระดับการศึกษาสูงหรือต่ำไม่มีผลในการปฏิบัติบทบาทมากหรือน้อยต่อ
การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยมีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 90.9 ดังปรากฏ
ในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับบทบาทการอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหาร
สถาบันการศึกษา

ระดับการศึกษา	บทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้		
	น้อย	มาก	รวม
ต่ำกว่าปริญญาตรี	(1)	(4)	(5)
	1.8	7.3	9.1
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	(29)	(21)	(50)
	52.7	38.2	90.9
รวม	(30)	(25)	(55)
	54.5	45.5	100.0

หมายเหตุ Fisher's Exact Test = 2.758 ; Sig. = .165

สมมุติฐานที่ 3 รายได้มีความสัมพันธ์กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

การหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แบ่งรายได้
ออกเป็น 2 ระดับ คือ รายได้น้อยกว่า 30,000 บาทต่อเดือน และรายได้มาก 30,001 บาทต่อเดือน
โดยการแบ่งจากช่วงชั้นของการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารฯ พบว่าผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่มีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้น้อย
กรณีมีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมา มีรายได้น้อยกว่า
30,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 16.7 และมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มาก
โดยมีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมา มีรายได้น้อยกว่า
30,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 13.0 เมื่อหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้ Chi-Square พบว่า รายได้
มีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และผู้บริหารสถาบันการศึกษา อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Fisher's Exact Test = 0.059 ;
Sig. = 1.000) ซึ่งกล่าวได้ว่าบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ เพราะรายได้มากหรือน้อยไม่มีผล

ในการปฏิบัติบทบาทมากหรือน้อยต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยส่วนมากมีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือน ร้อยละ 70.3 ดังปรากฏในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

รายได้	บทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้		
	น้อย	มาก	รวม
น้อยกว่า 30,000 บาท	(9)	(7)	(16)
	16.7	13.0	29.7
มากกว่า 30,001 บาท	(20)	(18)	(38)
	37.0	33.3	70.3
รวม	(29)	(25)	(54)
	53.7	46.3	100.0

หมายเหตุ Fisher's Exact Test = 0.059 ; Sig. = 1.000

สมมุติฐานที่ 4 อาชีพหลักมีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

การหาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลักกับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แบ่งอาชีพหลักออกเป็น 2 ประเภท คือ อาชีพหลักรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอาชีพหลักอื่น ๆ พบว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่มีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้น้อย โดยส่วนมากมีอาชีพหลักคือรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 52.7 รองลงมาคืออาชีพหลักอื่น ๆ (ทำสวน , ค้าขาย , นักการเมือง) คิดเป็นร้อยละ 1.8 และมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มาก โดยมีอาชีพหลักอื่น ๆ (ทำสวน, ค้าขาย, นักการเมือง) คิดเป็นร้อยละ 29.1 รองลงมาคืออาชีพหลักคือรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 16.4 เมื่อหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้ Chi-Square พบว่าอาชีพหลักมีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Fisher's Exact Test = 26.581 ; Sig. = .000) ซึ่งกล่าวได้ว่าบทบาท

การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา
ขึ้นอยู่กับอาชีพหลัก เพราะอาชีพหลักแตกต่างกันและไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยส่วนมากมีอาชีพหลัก
คือรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 69.1 ดังปรากฏในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลักกับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากร
ป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

อาชีพหลัก	บทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้		
	น้อย	มาก	รวม
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	(29)	(9)	(38)
	52.7	16.4	69.1
อื่นๆ (ทำสวน , ค้าขาย , นักการเมือง)	(1)	(16)	(17)
	1.8	29.1	30.9
รวม	(30)	(25)	(55)
	54.5	45.5	100.0

หมายเหตุ Fisher's Exact Test = 26.581 ; Sig. = .000

สมมุติฐานที่ 5 อาชีพรองมีความสัมพันธ์กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

การหาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพรองกับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แบ่ง
อาชีพรองออกเป็น 2 ประเภท คือ อาชีพรองรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอาชีพรองอื่นๆ พบว่า
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่มีบทบาทในการ
อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้น้อย โดยส่วนมากมีอาชีพรองคืออื่นๆ (ทำสวน, ค้าขาย, นักการเมือง)
คิดเป็นร้อยละ 50.0 และมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มาก โดยมีอาชีพรองคืออื่นๆ
(ทำสวน, ค้าขาย, นักการเมือง) คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาอาชีพรองคือรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
คิดเป็นร้อยละ 12.5 เมื่อหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้ Chi-Square พบว่าอาชีพรองมีความสัมพันธ์
ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหาร
สถาบันการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Fisher's Exact Test = 7.648 ; Sig. = .047)

เพราะอาชีพรื่องแตกต่างและไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยมีอาชีพรื่องคืออื่น ๆ (ทำสวน, ค้าขาย, นักการเมือง) คิดเป็นร้อยละ 87.5 ดังปรากฏในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพรื่องกับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานศึกษา

อาชีพรื่อง	บทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้		
	น้อย	มาก	รวม
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	(0)	(5)	(5)
	0.0	12.5	12.5
อื่นๆ (ทำสวน , บ้านเช่า , นักการเมือง)	(20)	(15)	(35)
	50.0	37.5	87.5
รวม	(20)	(20)	(40)
	50.0	50.0	100.0

หมายเหตุ Fisher's Exact Test = 7.648 ; Sig. = .047

สมมุติฐานที่ 6 ระยะเวลาที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานศึกษา

การหาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้แบ่งระยะเวลาที่อยู่อาศัยออกเป็น 2 ระดับ คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี และมากกว่า 20 ปี พบว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้น้อย โดยส่วนมากมีระยะเวลาที่อยู่อาศัยมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมามีระยะเวลาที่อยู่อาศัยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.2 และมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มาก โดยมีระยะเวลาที่อยู่อาศัยมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมามีระยะเวลาที่อยู่อาศัยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.9 เมื่อหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้ Chi-square พบว่าระยะเวลาที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Fisher's Exact Test = .581 ; Sig. = .556) เนื่องจาก

ระยะเวลาที่อยู่อาศัยของผู้บริหารฯ ไม่แตกต่างกันมาก โดยส่วนมากมีระยะเวลาที่อยู่อาศัยมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.9 ดังปรากฏในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานบันการศึกษา

ระยะเวลาที่อยู่อาศัย (ปี)	บทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้		
	น้อย	มาก	รวม
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	(10)	(6)	(16)
	18.2	10.9	29.1
มากกว่า 20 ปี	(20)	(19)	(39)
	36.4	34.5	70.9
รวม	(30)	(25)	(55)
	54.6	45.4	100.0

หมายเหตุ Fisher's Exact Test = .581 ; Sig. = .556

สมมุติฐานที่ 7 ความรู้ด้านการอนุรักษ์มีความสัมพันธ์กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานบันการศึกษา

การหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านการอนุรักษ์กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้แบ่งความรู้ออกเป็น 2 ระดับ คือ ฐาน้อย และฐานมาก โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแบ่งซึ่งค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.073 พบว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานบันการศึกษาส่วนใหญ่มีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้น้อย โดยส่วนมากมีความรู้ด้านการอนุรักษ์มาก คิดเป็นร้อยละ 29.1 รองลงมามีความรู้ด้านการอนุรักษ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 25.5 และมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มาก โดยมีความรู้ด้านการอนุรักษ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 29.1 รองลงมามีความรู้ด้านการอนุรักษ์มาก คิดเป็นร้อยละ 16.4 เมื่อหาความสัมพันธ์โดยใช้ Chi-square พบว่าความรู้ด้านการอนุรักษ์มีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานบัน

การศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Fisher's Exact Test = 1.665 ; Sig. = .278) เนื่องจากความรู้ด้านการอนุรักษ์ของผู้บริหารฯ มีระดับที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 20 คะแนน และคะแนนน้อยสุดเท่ากับ 14 คะแนน ดังปรากฏในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านการอนุรักษ์กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานศึกษา

ระดับความรู้ด้านการอนุรักษ์	บทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้		
	น้อย	มาก	รวม
รู้น้อย	(14)	(16)	(30)
	25.4	29.1	54.5
รู้มาก	(16)	(9)	(25)
	29.1	16.4	45.5
รวม	(30)	(25)	(55)
	54.5	45.5	100.0

หมายเหตุ Fisher's Exact Test = 1.665 ; Sig. = .278

สมมุติฐานที่ 8 การได้รับการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานศึกษา

การหาความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรมกับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้แบ่งระดับการได้รับการฝึกอบรมออกเป็น 2 ระดับ คือ ได้รับการฝึกอบรมน้อย และได้รับการฝึกอบรมมาก พบว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้น้อย โดยส่วนมากได้รับการฝึกอบรมน้อย คิดเป็นร้อยละ 32.7 รองลงได้รับการฝึกอบรมมาก คิดเป็นร้อยละ 21.8 และมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มาก โดยได้รับการฝึกอบรมมาก คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมาได้รับการฝึกอบรมน้อย คิดเป็นร้อยละ 10.9 เมื่อหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้ Chi-square พบว่าการได้รับการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์ต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Fisher's Exact Test = 7.418 ; Sig. = .013) เพราะการได้รับการฝึกอบรมมากหรือน้อยทำให้บทบาทการอนุรักษ์มากหรือน้อยตามดังปรากฏในตารางที่ 23

ตารางที่ 24 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรมกับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

การได้รับการฝึกอบรม	บทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้		
	น้อย	มาก	รวม
ได้รับการฝึกน้อย	32.7 (18)	10.9 (6)	43.6 (24)
ได้รับการฝึกมาก	21.8 (12)	34.5 (19)	56.4 (31)
รวม	54.5 (30)	45.5 (25)	100.0 (55)

หมายเหตุ Fisher's Exact Test = 7.418 ; Sig. = .013

จากการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาสามารถสรุปผลดังปรากฏในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา

สมมติฐาน	Fisher's Exact Test	df	Sig.
ข้อ 1 อายุ	1.024	1	0.345
ข้อ 2 ระดับการศึกษา	2.758	1	0.165
ข้อ 3 รายได้	0.059	1	1.000
ข้อ 4 อาชีพหลัก	26.581	1	0.000*
ข้อ 5 อาชีพรอง	7.648	1	0.047*
ข้อ 6 ระยะเวลาที่อยู่อาศัย	0.582	1	0.556
ข้อ 7 ความรู้ด้านการอนุรักษ์	1.665	1	0.278
ข้อ 8 การได้รับการฝึกอบรม	7.418	1	0.013*

จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอยู่ 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านอาชีพหลัก ปัจจัยด้านอาชีพรอง และปัจจัยด้านการได้รับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

จากการศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้ คือ

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไป ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาใน อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทั่วไป ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม กับบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการศึกษาปรากฏว่า

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีสถานะภาพสมรสอยู่ด้วยกัน โดยมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี อาชีพหลักส่วนมากจะรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ โดยมีอาชีพรอง ทำสวน ส่วนมาก มีรายได้มากกว่า 50,001 บาท มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอนี้ตั้งแต่ดั้งเดิม โดยมีระยะเวลาที่อยู่อาศัยมากกว่า 30 ปี มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดำรงอยู่ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
2. ระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการปลูกป่าของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา มีระดับการปฏิบัติมากในเรื่องได้แนะนำและส่งเสริมการปลูกป่า ด้านการฟื้นฟูป่ามีระดับการปฏิบัติมากในเรื่องได้ร่วมกิจกรรมบำรุงรักษาต้นไม้ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ ภายหลังการปลูกป่าในโรงเรียน สองข้างถนน

ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ ด้านการป้องกันป่ามีระดับการปฏิบัติมากในเรื่อง เคยให้คำแนะนำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความรัก ความหวงแหนและมองเห็นคุณค่าความสำคัญของ ทรัพยากรป่าไม้ในท้องถิ่น ด้านการใช้ประโยชน์มีระดับการปฏิบัติมากในเรื่องเคยแนะนำข้อดี ข้อเสีย และประโยชน์จากการปลูกป่าชุมชน ภายใต้การดูแลของชุมชนเอง ส่วนผลการศึกษา ด้านความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ ผู้บริหารสถานการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้มาก ในด้านการตัดไม้จากป่ามาปลูกสร้าง ที่อยู่อาศัยผิดกฎหมาย ป่าไม้ลดลงทำให้ขาดแคลนน้ำในการบริโภคอุปโภค ภาวะภัยแล้งเกิดจาก การตัดไม้ทำลายป่า การสร้างบ้านพักบนภูเขาเป็นการช่วยชะลอการไหลของน้ำได้ และรากต้นไม้ ช่วยยึดเกาะหน้าดินและป้องกันการพังทลายของดิน และมีข้อที่ตอบผิดมากที่สุดคือ การจับกุม เป็นการป้องกันทรัพยากรป่าไม้ไม่ให้ลดลง ซึ่งอาจจะมาจากการคิดว่าการจับกุมไม่ใช่บทบาท ของผู้บริหาร และผลการศึกษาการได้รับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานการศึกษา พบว่ามีระดับการปฏิบัติมาก ในเรื่องเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากป่าและของป่า มีระดับการปฏิบัติ ปานกลางในเรื่องเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกป่า มีระดับการปฏิบัติน้อยเรื่องเคย ได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ และไม่เคยมีระดับการปฏิบัติในเรื่อง การเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการคุ้มครองพันธุ์พืชและสัตว์ป่า

3. ผลการศึกษาระดับความต้องการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ ผู้บริหารสถานการศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในด้านต่างๆ 6 ด้าน พบว่า

- 1) ต้องการรับการฝึกอบรมเกี่ยวกับปลูกป่า การฟื้นฟูป่า การป้องกันป่า และการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรป่าไม้จากหน่วยงานกรมป่าไม้มากที่สุด 2) ต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้าน การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ จากข้อมูลเอกสารเผยแพร่ทางราชการสูงสุด 3) ต้องการให้ทุกระดับ มีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจ 4) ต้องการให้ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรท้องถิ่นมีบทบาทในการ ช่วยปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในหน่วยงานมากที่สุด 5) ต้องการจัดฝึ กอบรมให้ประชาชนในท้องถิ่น นักเรียน ผู้ปกครองและคณะครูอาจารย์เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มากขึ้น และ 6) จากประเด็นมักเจอปัญหาและอุปสรรคในการ ประสานงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผลต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นอย่างยิ่ง ส่วนการจัดสรรงบประมาณเพื่อกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่าส่วนมาก มีการจัดสรรงบประมาณปลูกไม้ประดับเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ การปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ ในโรงเรียน วัด สำนักงาน และโครงการรณรงค์การปลูกป่า

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย ผู้ทำการวิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรในเกาะสมุย ดังนี้

1. ด้านการปลูกป่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา ควรสนับสนุนงานด้านการเพาะกล้าไม้ และการจัดนิทรรศการ เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้มากขึ้น
2. ด้านการฟื้นฟูป่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา ควรมีการประชุมหารือกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
3. ด้านการป้องกันป่า การจับกุมไม้ไผ่หน้าไม้ของเจ้าหน้าที่ป่าไม้อย่างเดียว ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาควรมีส่วนร่วมในการแจ้งการลักลอบตัดไม้ ทำลายป่าร่วมกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ให้มากขึ้น
4. ด้านการใช้ประโยชน์ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษา ควรส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชนให้มากขึ้น โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานกรมป่าไม้ในการสร้างป่าชุมชนเพื่อลดการตัดไม้จากป่า
5. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินบนเกาะสมุย โดยการจัด zoning กำหนดเป็นเขตอนุรักษ์ เขตเศรษฐกิจ เขตท่องเที่ยว เพื่อป้องกันผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งมีชีวิตบนเกาะสมุยอย่างยั่งยืน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กษินาจ หลิมสวัสดิ์. 2543. การมีส่วนร่วมของราษฎรในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และการพึ่งพิงป่าชุมชนโลกสะอาด ตำบลสะแกโพรง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกษม จันทร์แก้ว. 2530. วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม. อักษรสยามการพิมพ์, กรุงเทพฯ
- _____. 2540. วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม. โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ
- โกมล แพรกทอง. 2535. ป่าชุมชนประเทศไทย. ส่วนป่าชุมชน สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้, กรุงเทพฯ
- จิระ จินตनुกุล. 2530. โครงการฝึกอบรมเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ (ยช.ป.). โรงพิมพ์ฝ่ายแผนที่และภาพถ่ายทางอากาศ, กรมป่าไม้ กรุงเทพฯ
- จำเนียร ศิลปอาษา. 2540. การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ชลพรรณ ลิขิตวสินกุล. 2532. ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของมัณฑุเทศก์อาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหิดล
- จิตตา สุวรรณะชญ. 2527. สังคมวิทยา. โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, กรุงเทพฯ
- นิวัติ เรืองพานิช. 2537. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. สำนักพิมพ์รั้วเขียว, กรุงเทพฯ.

พนิดา โสต้อง. 2536. การศึกษาเปรียบเทียบผลการฝึกอบรมเยาวชน หลักสูตรการอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้ระหว่างการใช้สไลด์ประกอบเสียงกับการนำเดินศึกษาธรรมชาติ
ณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยแข้ง จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พัทธา สายหนู. 2534. กลไกของสังคม. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ

พรทิพย์ ตั้งคณะนุกูลชัย. 2541. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าไม้
อย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาโครงการป่าชุมชนบ้านน้ำหრა อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ไพศาล คชศิลา. 2542. บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในท้องที่อำเภอเมือง
จังหวัดตราด ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม.
2538. รายงานขั้นสุดท้ายการจัดทำแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ

วนิดา พรไพบูลย์. 2541. คำอธิบายพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507. ห้างหุ้นส่วน
จำกัดพิมพ์พิจิตร, กรุงเทพฯ

วราภรณ์ สุนทรพิพัฒน์. 2533. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมของราษฎรที่มีผลต่อการอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้ในชุมชนบ้านคำขาน ตำบลคงมูล อำเภอหนองสูง จังหวัดกาฬสินธุ์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิรุณ มหิทธิกุล. 2544. บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้ในท้องที่อำเภอด่านช้าง จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. 2542. **ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม**. คณะวิทยาศาสตร์
สถาบันราชภัฏสกลนคร.

เสนห์ จามริก. 2536. **ป้าชุมชนในประเทศไทย**. แนวทางการพัฒนา เล่ม 1, กรุงเทพฯ

สุวรรณณี คงทอง. 2536. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลนชุมชนในท้องที่
อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โสภณ เดชนา 2524. **ทัศนคติของนักศึกษาวิทยาลัยครูที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2540. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2540**. กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, กรุงเทพฯ

อภิญา คงสงค์. 2548. **รายงานการศึกษา เรื่องลักษณะการใช้ประโยชน์และการจัดการ
ทรัพยากรที่ดินป่าไม้ กรณีศึกษา: พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี**.

อรกมล พานิช. 2545. **การสอนแบบสาธิต เรื่องสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์สำหรับเด็กก่อนวัย
เรียน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อมราวดี เหมาคม. 2540. **ความคิดเห็นของราษฎรรอบอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ต่อการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาคผนวก

แบบสอบถามหมายเลข.....

แบบสอบถาม

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยคณะผู้บริหารเทศบาลตำบล หัวหน้างานสำนักปลัดเทศบาลของเทศบาลตำบลกะสมุย และสำหรับผู้บริหารสถาบันการศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาบนเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถาบันการศึกษาต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกหินลาด อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและครัวเรือน ข้อมูลความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ข้อมูลด้านการฝึกอบรมและข้อมูลด้านประสบการณ์ ตลอดจนข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

คำตอบในแบบสอบถามนี้ไม่ใช่เรื่องผิดหรือเรื่องถูก เพราะเป็นความคิดเห็น และการตัดสินใจที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ซึ่งผู้ทำการศึกษาวิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงครบทุกข้อ อันจะเป็นผลดีและเกิดประโยชน์สูงสุดในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นฐานทั่วไป เศรษฐกิจและสังคม

คำแนะนำ กรุณาเติมคำในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมายกากบาท X ลงในวงเล็บ () หน้าข้อความที่ท่านต้องการตามความเป็นจริงเพียงข้อความเดียว

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- 1.2 อายุปัจจุบัน.....ปี
- 1.3 สถานภาพสมรส ☐ โสด ☐ สมรสแยกกันอยู่
☐ สมรสอยู่ด้วยกัน ☐ หย่าร้าง/หม้าย
- 1.4 ระดับการศึกษา ☐ ป.4 หรือ ป.6 หรือ ป.7 ☐ ม.ศ.3 หรือ ม.3
☐ ม.ศ.5 หรือ ม.6 ☐ ปวช.
☐ ปวส. หรืออนุปริญญา ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
☐ อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปด้านเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 2.1 อาชีพหลัก (อาชีพที่ใช้เวลาปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่)
- ☐ ทำสวน ☐ ค้าขาย
☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ รับจ้าง
☐ อื่นๆ ระบุ.....
- 2.2 อาชีพรอง (อาชีพที่ใช้เวลาปฏิบัติเป็นส่วนน้อย)
- ☐ ทำสวน ☐ ค้าขาย
☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ รับจ้าง
☐ อื่นๆ ระบุ.....

2.3 รายได้จากการประกอบอาชีพตามข้อ 2.1 และข้อ 2.2 รวมกันแล้วโดยเฉลี่ยต่อเดือน

- () ไม่เกิน 10,000 บาท () 10,001 – 30,000 บาท
() 30,001 – 50,000 บาท () เกิน 50,000 บาท

ส่วนที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปด้านสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1 ภูมิลำเนาเดิมของท่าน

- () อยู่ที่บ้านเกิดตั้งแต่ดั้งเดิม
() ย้ายมาจากถิ่นฐานอื่นๆ ระบุ.....
 ซึ่งเป็น () อำเภออื่นๆ ในจังหวัดเดียวกัน
 () จังหวัดอื่นในภาคเดียวกัน
 () จังหวัดอื่นและภาคอื่นของประเทศไทย

3.2 ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในอำเภอนี้จำนวน.....ปี

3.3 หน้าที่การงานของท่านที่ดำรงอยู่

- () ข้าราชการ () นักการเมือง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

คำแนะนำ แบบสอบถามตอนที่ 2 นี้สร้างขึ้นเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นการดำเนินกิจกรรมและความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการปลูกป่า การฟื้นฟูป่า การป้องกันป่า และการใช้ประโยชน์

ส่วนที่ 1 การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการปลูกป่า การฟื้นฟูป่า การป้องกันป่า และการใช้ประโยชน์

คำแนะนำ แบบสอบถามส่วนที่ 1 นี้สร้างขึ้นเพื่อต้องการทราบว่าท่านได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการปลูกป่า การฟื้นฟูป่า การป้องกันป่า และการใช้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด โดยให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องว่างให้ตรงกับระดับของท่านเพียง 1 ช่อง ตามความจริงและครบทุกข้อ ดังนี้คือ

1. ไม่เคย	=	0	ครั้ง
2. น้อย	=	1-2	ครั้ง
3. ปานกลาง	=	3-4	ครั้ง
4. มาก	=	ตั้งแต่ 5	ครั้งขึ้นไป

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ระดับการปฏิบัติ			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย
1. ด้านการปลูกป่า				
1.1 ท่านได้ร่วมกำหนดนโยบายเพิ่มพื้นที่สีเขียวในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด				
1.2 ท่านได้ร่วมกำหนดแนวเขตพื้นที่เพื่อการปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือ ป่าสงวนแห่งชาติกับราษฎรและเจ้าหน้าที่ป่าไม้ มากน้อยเพียงใด				

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ระดับการปฏิบัติ			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย
1.3 ท่านได้ร่วมเพาะกล้าไม้เพื่อสนับสนุนการปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือ ป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด				
1.4 ท่านได้ร่วมปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้านหรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด				
1.5 ท่านได้จัดนิทรรศการด้านการปลูกป่าเพื่อสนับสนุน โครงการป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติ มากน้อยเพียงใด				
1.6 ท่านได้แนะนำและส่งเสริมการปลูกป้ามาน้อยเพียงใด				
2. ด้านการฟื้นฟูป่า				
2.1 ท่านได้ร่วมประเมินสภาพป่าหลังจากได้ปลูกป่าเพิ่ม พื้นที่สีเขียวในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด				
2.2 ท่านได้ร่วมหารือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ หลังประเมินสภาพป่าที่ปลูกไปแล้วมากน้อยเพียงใด				
2.3 ท่านได้ร่วมกิจกรรมบำรุงรักษาต้นไม้ในโอกาสสำคัญต่างๆ ภายหลังการปลูกป่าในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้านหรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด				
2.4 ท่านเคยร่วมปลูกซ่อมต้นไม้ในปีต่อๆ มาในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด				
2.5 ท่านเคยแนะนำส่งเสริมการปลูกป่าเสริมเพื่อการฟื้นฟู ในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือ ป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด				

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ระดับการปฏิบัติ			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย
2.6 ท่านเคยแนะนำการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารในป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด				
3. ด้านการป้องกันป่า				
3.1 ท่านเคยร่วมประชุมหาแนวทางแก้ไข พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติให้เป็น พ.ร.บ.ป่าชุมชนของหมู่บ้านมากน้อยเพียงใด				
3.2 ท่านเคยศึกษาการมอบภารกิจของกรมป่าไม้ให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลด้านการป้องกันรักษาป่ามากน้อยเพียงใด				
3.3 ท่านเคยร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิบุกรุกที่ดินสาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด				
3.4 ท่านเคยร่วมเดินสำรวจแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติร่วมกับราษฎรและเจ้าหน้าที่ป่าไม้มากน้อยเพียงใด				
3.5 ท่านเคยให้คำแนะนำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความรักความหวงแหนและมองเห็นคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ในท้องถิ่น				
3.6 ท่านเคยให้ความรู้ด้านการป้องกันรักษาป่ากับชุมชนท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด				
4. ด้านการใช้ประโยชน์				
4.1 ท่านเคยคิดที่จะเช่าพื้นที่ป่าไปทำธุรกิจการท่องเที่ยวสนามกอล์ฟมากน้อยเพียงใด				
4.2 ท่านเคยคิดให้ชุมชนท้องถิ่นจัดทำโครงการหมู่บ้านท่องเที่ยวรอบๆ ป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด				
4.3 ท่านเคยไปใช้บริการจากสนามกอล์ฟมากน้อยเพียงใด				
4.4 ท่านเคยร่วมลงทุนเช่าพื้นที่ป่าเพื่อสร้างที่พักอาศัยหรือเช่าปลูกป่ามากน้อยเพียงใด				

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ระดับการปฏิบัติ			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย
4. ด้านการใช้ประโยชน์				
4.5 ท่านเคยให้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของสมาชิกรายบุคคล อาสาพิทักษ์ป่ามากน้อยเพียงใด				
4.6 ท่านเคยแนะนำข้อดี ข้อเสีย และประโยชน์จากการ ปลูกป่าชุมชน ภายใต้การดูแลของชุมชนเองมากน้อย เพียงใด				

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

คำแนะนำ คำถามในส่วนที่ 2 สร้างขึ้นเพื่อสอบถามความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยให้ท่านทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่อง “ถูก” หรือ “ผิด” เพียงช่องเดียว

ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ถูก	ผิด
1. การอนุรักษ์ หมายถึง การเก็บรักษาไว้โดยไม่ใช้ประโยชน์ใดๆ เลย		
2. การปลูกต้นไม้ในหัวไร่ปลายนา ไม่ใช่การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้		
3. ป่าไม้เป็นแหล่งต้นทุนสำคัญในการผลิตน้ำจืด		
4. การปลูกไม้ต่างถิ่นเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้		
5. การถางวัชพืชในป่าทำให้ป่าไม้สมบูรณ์		
6. การถางป่าเพื่อใช้พื้นที่ทำการเกษตรไม่ผิดกฎหมาย		
7. การปลูกป่าชุมชนเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยชุมชน		
8. การตัดไม้จากป่ามาปลูกสร้างที่อยู่อาศัยไม่ผิดกฎหมาย		
9. การกำหนดพื้นที่ป่าอนุรักษ์เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้		
10. ป่าไม้ลดลงทำให้ขาดแคลนน้ำในการบริโภคอุปโภค		
11. ภาวะภัยแล้งเกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า		
12. การขุดพรุเก็บน้ำ ทำให้มีน้ำใช้ตลอดทั้งปีโดยไม่ต้องปลูกป่าเพิ่ม		
13. การสร้างบ้านพักบนภูเขาเป็นการช่วยชะลอการไหลของน้ำได้		
14. การปลูกต้นไม้หัวไร่ปลายนาเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าให้ชุมชนอย่างหนึ่ง		
15. การสร้างสนามกอล์ฟเป็นการทำให้ทรัพยากรป่าไม้เพิ่มขึ้น		

ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ถูก	ผิด
16. การนำสัตว์ป่าต่างๆ มาเลี้ยงเป็นการอนุรักษ์อย่างหนึ่ง		
17. รากต้นไม้ช่วยยึดเกาะหน้าดินและป้องกันการพังทลายของดิน		
18. การจับกุมเป็นการป้องกันทรัพยากรป่าไม้ไม่ให้ลดลง		
19. การเก็บหาของป่าเพื่อการดำรงชีพไม่ผิดกฎหมาย		
20. การรังวัดทำเครื่องหมายแนวเขตป่าไม้ เป็นการทำลายทรัพยากรป่าไม้		

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

คำแนะนำ แบบสอบถามตอนที่ 3 นี้สร้างขึ้นเพื่อต้องการทราบว่าท่านได้รับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องว่างให้ตรงกับระดับของท่านเพียง 1 ช่อง ตามความจริงและครบทุกข้อ ดังนี้ คือ

1. ไม่เคย	=	0	ครั้ง
2. น้อย	=	1-2	ครั้ง
3. ปานกลาง	=	3-4	ครั้ง
4. มาก	=	ตั้งแต่ 5	ครั้งขึ้นไป

การเข้ารับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ระดับการได้รับการฝึกอบรม			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย
1. ท่านเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้มากน้อยเพียงใด				
2. ท่านเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกป่ามากน้อยเพียงใด				
3. ท่านเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันไฟป่ามากน้อยเพียงใด				
4. ท่านเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการคุ้มครองสัตว์ป่ามากน้อยเพียงใด				

การเข้ารับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ระดับการได้รับการฝึกอบรม			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย
5. ท่านเคยได้รับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากป่าและของป่าน้อยเพียงใด				
6. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมด้านกฎหมายเกี่ยวกับการยึดถือครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด				

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

คำแนะนำ ให้ท่านใส่หมายเลขในช่องว่าง () โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 1 = ความสำคัญมากที่สุด
- 2 = ความสำคัญมาก
- 3 = ความสำคัญปานกลาง
- 4 = ความสำคัญน้อย

1. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกป่า การฟื้นฟูป่า การป้องกันป่า และ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้จากหน่วยงานใดของส่วนราชการ

- () กรมป่าไม้
- () กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
- () NGOs
- () กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- () อื่นๆ ระบุ.....

2. ท่านต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จากสื่อใด

- () เอกสารเผยแพร่ทางราชการ
- () วิทยุ โทรทัศน์
- () วารสาร นิตยสารและหนังสือพิมพ์
- () NGOs
- () อื่นๆ ระบุ.....

3. ท่านต้องการสิ่งใดช่วยเพิ่มบทบาทของท่านด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและอย่างยั่งยืน

- () ควรจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
- () ควรให้ทุกระดับมีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจ
- () ควรมีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ด้านการอนุรักษ์
- () นำนักเรียนร่วมกิจกรรมปลูกป่าและทัศนศึกษา
- () อื่นๆ ระบุ.....

4. ท่านต้องการให้บุคคลใดมีบทบาทในการช่วยปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในหน่วยงานของท่าน

- () ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรท้องถิ่น
- () ครูอาจารย์และนักเรียน นักศึกษา
- () เอกชน/NGOs
- () เจ้าหน้าที่ป่าไม้
- () อื่นๆ ระบุ.....

5. ท่านต้องการใช้วิธีใดในการให้ประชาชนในท้องถิ่น นักเรียน ผู้ปกครองและคณะครูอาจารย์ให้ความร่วมมือต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

- () จัดฝึกอบรมประชาชนให้มีความรู้เพิ่มขึ้น
- () ให้แต่ละชุมชนจัดทำโครงการขึ้นมาเอง
- () ให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการปลูกป่า
- () ให้รางวัลผู้ที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
- () อื่นๆ ระบุ.....

6. จากประสบการณ์การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ท่านได้เจอปัญหาและอุปสรรคในด้านใด

- () ขาดงบประมาณ
- () ภาครัฐเอกชน
- () การประสานงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- () ความยากจนของประชาชน
- () อื่นๆ ระบุ.....

7. ในหน่วยงานของท่านได้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้หรือไม่

() ไม่มี เนื่องจาก (ระบุเป็นข้อๆ)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

() มี (ระบุเป็นข้อๆ)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

8. ท่านคิดว่าท่านเองมีความสามารถต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างไรบ้าง (ระบุเป็นข้อๆ)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

9. ท่านคิดว่าราษฎรมีความสามารถต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในหมู่บ้านตนเองได้อย่างไรบ้าง (ระบุเป็นข้อๆ)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

10. ท่านคิดว่าป้าชุมชนช่วยแก้ปัญหาทรัพยากรป่าไม้ได้หรือไม่ (ระบุเป็นข้อๆ)

1.....

2.....

3.....

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ตารางผนวกที่ 1 การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

คำถามการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	Alpha if Item Deleted
1. ท่านได้ร่วมกำหนดนโยบายเพิ่มพื้นที่สีเขียวในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	.9385
2. ท่านได้ร่วมกำหนดแนวเขตพื้นที่เพื่อการปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติกับราษฎรและเจ้าหน้าที่ป่าไม้มากน้อยเพียงใด	.9391
3. ท่านได้ร่วมเพาะกล้าไม้เพื่อสนับสนุนการปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	.9395
4. ท่านได้ร่วมปลูกป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	.9385
5. ท่านได้จัดนิทรรศการด้านการปลูกป่าเพื่อสนับสนุนโครงการป่าในวัด โรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	.9377
6. ท่านได้แนะนำและส่งเสริมการปลูกปามากน้อยเพียงใด	.9369
7. ท่านได้ร่วมประเมินสภาพป่าหลังจากได้ปลูกป่าเพิ่มพื้นที่สีเขียวในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	.9357
8. ท่านได้ร่วมหารือแก้ไขปัญหากับเจ้าหน้าที่ป่าไม้หลังประเมินสภาพป่าที่ปลูกไปแล้วมากน้อยเพียงใด	.9377
9. ท่านได้ร่วมกิจกรรมบำรุงรักษาต้นไม้ในโอกาสสำคัญต่างๆ ภายหลังการปลูกป่าในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	.9381
10. ท่านเคยร่วมปลูกซ่อมต้นไม้ในปีต่อๆ มาในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	.9373
11. ท่านเคยแนะนำส่งเสริมการปลูกป่าเสริมเพื่อการฟื้นฟูในโรงเรียน สองข้างถนน ที่สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	.9366
12. ท่านเคยแนะนำการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารในป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	.9380

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

คำถามการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	Alpha if Item Deleted
13. ท่านเคยร่วมประชุมหาแนวทางแก้ไข พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติให้เป็น พ.ร.บ. ป่าชุมชนของหมู่บ้านมากน้อยเพียงใด	.9373
14. ท่านเคยศึกษาการมอบภารกิจของกรมป่าไม้ให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล ด้านการป้องกันรักษาป่ามากน้อยเพียงใด	.9372
15. ท่านเคยร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิบุกรุกที่ดิน สาธารณะหมู่บ้าน หรือป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	.9380
16. ท่านเคยร่วมเดินสำรวจแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติร่วมกับราษฎร และเจ้าหน้าที่ป่าไม้มากน้อยเพียงใด	.9373
17. ท่านเคยให้คำแนะนำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความรัก ความหวงแหน และมองเห็นคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ในท้องถิ่น	.9389
18. ท่านเคยให้ความรู้ด้านการป้องกันรักษาป่ากับชุมชนท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด	.9379
19. ท่านเคยคิดที่จะเช่าพื้นที่ป่าไปทำธุรกิจการท่องเที่ยวสนามกอล์ฟ มากน้อยเพียงใด	.9431
20. ท่านเคยคิดให้ชุมชนท้องถิ่นจัดทำโครงการหมู่บ้านท่องเที่ยวรอบๆ ป่าสงวนแห่งชาติมากน้อยเพียงใด	.9430
21. ท่านเคยไปใช้บริการจากสนามกอล์ฟมากน้อยเพียงใด	.9443
22. ท่านเคยร่วมลงทุนเช่าพื้นที่ป่าเพื่อสร้างที่พักอาศัย หรือเช่าปลูกป่า มากน้อยเพียงใด	.9430
23. ท่านเคยให้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของสมาชิกราษฎรอาสาพิทักษ์ป่า มากน้อยเพียงใด	.9390
24. ท่านเคยแนะนำข้อดี ข้อเสีย และประโยชน์จากการปลูกป่าชุมชน ภายใต้การดูแลของชุมชนเองมากน้อยเพียงใด	.9377

N of Cases = 30.0

N of Items = 24

Alpha = .9412